

Kanadský Slovák

ZA BOHA, NÁROD A SLOVENSKO

The Canadian Slovak

FOR GOD, NATION AND SLOVAKIA

Volume - ročník 72 číslo 1

4. január 2014

Cena / Price: \$1.75

New Year's Day deserves our respectful celebration

New Year's Day.

What does it mean to us, and why is it important to us?

January the First is just another day in a calendar. And it isn't even the same calendar all over the world. The Jewish calendar and the Greek Orthodox calendar don't count the end of one year and the start of another as exactly the same day we are used to. Years simply come and go, and they always will.

So why is New Year's Day important to us? To all of us?

It is the psychology rather than the reality. It is how that one day changes our thinking, and perhaps our lives. The reality is that in the middle of the cold, infertile, threatening time, we are given a day when we know that from that day there will come little by little a warmer, fertile, prosperous time. No matter how bad things may be, we know in hearts it will be better.

And that goes farther than just weather. Once we have a hopeful outlook, it is about anything important in our lives. Our families. Our incomes. Our culture. Our freedom.

One day of the year marks a bettering process, and we see all the days of our lives – the past because it is the ground we stand on, and the future because it is when we will change and better.

Why should we NOT celebrate such a day? Why should we not enjoy our families, our food, our drinks, our work, our culture, our country, and our changes?

Let us have a Happy New Year. There will be more of them.

Jan George Frajkor

HAPPY NEW YEAR ŠŤASTNÝ NOVÝ ROK

Nový rok včera, dnes a zajtra

Remembering my four years in Rome (1963-1967)

Vladimir Bubrin
Page 10

School Day Memories

Michael Kolarcik, S.J.
Page 11

Asi sa netreba zvlášť hlboko zamýšľať pri rozpomínaní na uplynulé vstupy do nového roku. Zvyčajne bývajú podobné. Prinášajú nové výzvy, očakávania i nádeje.

Niektorí dlhodobo plánovali, čo všetko spravia, čoho sa stopercentne zbavia a čo napravia. Iní si uvedomili, že predsavzatia predchádzajúcich rokov utiekli ako voda v rieke a radšej o nich viac neuvažujú.

Iní si povedia, že je dobre byť tvrdohlavým a dokázu splniť, čo si zaumienili. Ale takýchto ľudí je ako šafranu. Je ich málo a sú vzácní.

Možno je snáď lepšie aspoň dúfať, že sa nám pošťastí mať vo svojom okruhu dobrých priateľov, ktorí nás neopustia, ani keď od nás odíde šťastena, či navštívi samota a neduhy.

Že sa nám podarí mať v blízkosti

niekoho, kto nás bude mať rád a občas nás obdarí dobrým slovom a úsmevom prirodzenejším ako je ten z blahoprajnej karty.

A veriť, že tu blízko alebo aj d'aleko je ktosi, kto na nás v dobrom spomína.

Okrem toho je dobre si namýšľať, že sa nám podarí udržať či prinavrátiť zdravie.

Ak my dokážeme byť úprimnými a dobrými priateľmi, iste nám príde do cesty niekto podobný pre nás.

Ak rovnako úprimne darujeme komusi úsmev a láskavé slovo, niekto ho dá aj nám.

Na mnohých si spomíname - a možno nie vždy v najlepšom. Ak sa nám podarí zbaviť sa negatívnych spomienok a myslieť iba na tie príjemnejšie, môžeme dúfať, že ktosi taktiež zabudne na niečo, čo sa mu na nás nepáči.

S tým zdravím to nebude až také

ľahké. Lebo hoci by sme stojac na váhe modlikali, aby sa ručička váhy pohla smerom doľava, asi budeme musieť vynaložiť viac síl, aby sa tomu tak skutočne stalo.

Dúfajme teda vo svoju osobnú duchovnú a duševnú silu. Majme nádej v lásku, v úctu tých druhých k nám a v silu nájsť tú našu k nim. Myslíme však na to, že bez nášho prvého kroku sa nemusí nič uskutočniť.

Čo si teda zaželať na prahu nového roka?

V prvom rade nádej, ktorá nám pomôže nájsť silu byť lepšími a odolnejšími. A vieru v lásku, ktorá prinesie pokoj do našich sŕdc.

S hlbokou vďakou za doterajšiu priazeň ku Kanadskému Slovákovi Vám želim šťastný a úspešný nový rok.

Julo Behul

Kanadský Slovák The Canadian Slovak

Visit our website at
Navštívte našu internetovú stránku na
www.kanadskyslovak.ca

Published every Saturday
(47 times a year)
Vychádza každú sobotu
(47-krát do roka)

The newspaper is published with the financial support through grants from the Office for Slovaks Living Abroad (www.uszz.sk) in the Slovak Republic and from the Canada Periodical Fund – Aid to Publishers from the Department of Canadian Heritage.

S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

Tieto noviny vychádzajú s finančnou podporou Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (www.uszz.sk) na Slovensku a z Kanadského fondu pre periodiká - podpora vydavateľom z ministerstva Kanadského dedičstva.

Subscription rates in Canada \$75, United States \$100 and other countries \$140. Please mail your cheque to the editorial office.

Predplatné pre Kanadu \$75, do Spojených štátov \$100 a do ostatných krajín \$140. Šeky na predplatné posielajte na adresu redakcie.

Editorial Office - Adresa redakcie
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5
Telephone – Telefón
905-507-8004

Julius Behul
Editor-in-Chief
Šéfredaktor
editor@kanadskyslovak.ca

Daniel Sulan
Chairperson, Business Committee
predseda Hospodárskeho výboru
dsulan@ksliga.ca

Stanislav J. Kirschbaum
Chairperson, Editorial Committee
predseda Redakčného výboru
stankosk@glendon.yorku.ca

The Editorial Staff reserves the right to edit, shorten, correct, or not publish contributions of stories or photographs. Unsigned articles will NOT be published. Articles and photographs sent by regular mail will not be returned.

Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, alebo aj neuverejniť. Nepodpísané príspevky neuverejňujeme. Rukopisy a fotografie poslané poštou nevraciamy.

**Canadian Slovak League
Kanadská slovenská liga**
Head Office - Hlavný úrad
259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5

Mary Ann Doucette
President/predseda
madoucette@ksliga.ca

KALEN- DÁRIUM

Malý oznamovateľ ZDARMA - FREE Classified

V kolónke malého oznamovateľa môžete uvádzať svoje krátke oznamy (kúpa, predaj, informácie) po dobu vydania dvoch čísiel Kanadského Slováka ZDARMA.

Placing a short ad (sales, information etc.) in this section for a period of two issues of Canadian Slovak will be FREE.

Rodina zo západného Slovenska (Hanka 42 rokov a dcéra Nina 13 rokov) hľadajú niekoho na E- Mailovú komunikáciu v anglickom jazyku za účelom zlepšenia znalosti angličtiny.

Odpovieme na každý mail.
Kontakt: hanka.tupa@gmail.com

Hľadá sa...

Príbuzní na Slovensku hľadajú Daniela Hromadu. Jeho otec Ján Hromada prišiel do Kanady s povojnovou emigračnou vlnou. V Hamiltone (Ontario) vlastnil farmu, na ktorej pred viacerými rokmi tragicky zahynul. Informácie prosím ohlásť na telefónnom čísle (905) 624 6642.

**„Sedemdesiat rokov
v HOSPODINOVOM opatrovaní“,
päťdesiat minútový dokumentárny film (DVD)
O Slovákoch evanjelikoch v Ontariu si môžete
objednať na telefónnom čísle 416 658 9793,
cena je \$25.00.**

**Na predaj
Predám piešťanský ženský kroj
za výhodnú cenu
(289) 232 3186**

Váženy pán Redaktor!

Noviny došli, ďakujem. Ako vždy, náplň vianočného čísla je krásna, plná vianočného tepla a lásky. Čo ma veľmi teší, že máte veľa pozdravov, nielen cirkevných, ale aj od spolkov, podnikov či jednotlivcov, čo znamená, že je veľa Slovákov, ktorí takto podporujú slovenské Vianoce v Kanadskom Slovákov. Pre nás vianočné číslo KS je vždy balzam pre dušu, sme spokojní, že nemusíme čítať svetové, či Slovenské politické neprijemnosti. Už len ten článok o zvonoch vyvolal spomienky na rodný kostol, Vianoce doma, koledy, vôňu pečiva, atď, atď. Teda vďaka za vianočnú náplň vianočného KS. Všetkým čitateľom KS prajeme pozhyný Nový Rok.

Srdečne,
Vladimir a Lýdia Demko

...A zasa som dostal do rúk VIANOČNÉ - pravé Vianočné noviny, Vianočný Kanadský Slovák, ktoré možno ako jediné či jedny z mála slávia Vianoce, nič iné, iba Vianoce! A v tom je ten poklad. Nepoznám mená pod vinšami, ale som dojatý. Idem sa podeliť s umeleckým skvostom, ktorý vaša redakcia dokázala vytvoriť.

Ivan Bohm, Tatranský, Bratislava, 27. december 2013

KTO A KDE

Sts. Cyril and Methodius Parish
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON
L4Z 3J3 905-712-1200 Fax: 905-712-0974
e-mail: office@slovakparish.ca
web site: www.slovakparish.ca

**Slovenský evanjelický kostol
augsburského vyznania sv. Pavla** (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8 Ont. Tel.: (416) 658-9793

Gréckokatolícka katedrála Narodenia Presv. Bohorodičky
257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7
Tel.: /416/ 531-4836
web site: www.chramsk.slovak-net.com
Father Andrew Kormanik

Assumption Slovak Catholic Byzantine Church
1406 Barton St. East, Hamilton, Ont., L8H 2W5
Tel. 905 544-9166, www.church.assumptionslovakhall.ca

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda, 1532 Alexeis Rd. Windsor, Ontario, N8Y 4P2,
tel: (519) 945-7063, Fax: (519) 945-0866

Slovenské evanjelické služby Božie v kostole Sv. Lukáša, 3200 Bayview Avenue, Toronto, M2M 3R7.
Rev. Dusan Toth, D.D. Tel.: 416-2218900,
e-mail cosloffice@sympatico.ca

St. Michael's Slovak Byzantine Catholic Church
2120 Byng Rd. (Walker/Tecumseh) Windsor Ontario
N8W 3E2
Phone/Fax: (519) 258-4829

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
204 Park St. North Hamilton, Ont.
(905) 529-6674 www.slovakchurch.com

Cathedral Mission of the Transfiguration
15 Church Lane Thornhill, ON L3T 2G4 - 905-477-4867
Divine Liturgy 8:45 am Sunday

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda
7187 2nd Ave. Montreal, QC H2A 3G8
(514) 721-1551

Catholic Church Protection of the Mother of God 464 Ritson Rd.S. Oshawa, Ont. L1H 5J9
Tel: 905-245-0629 Fr. Stephen Williams Adm.
email: holy.protection.by@gmail.com

Slovenské veľvyslanectvo Slovak Embassy
50 Rideau Terrace, Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749 4442 www.ottawa.mfa.sk

Honorary Consulate of the Slovak Republik Montreal
22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux Quebec, H9B 1W3
T: 514 585 2496 F: 514 421 1583
E: Slovex@slovex.com
Honorary Consul Mr. Dezider Michaletz

Honorary Consulate of the Slovak Republic
2nd Floor - 247 Abbot Street
Vancouver, B.C. V6B 2K7
Tel.(604) 682-0991 Fax: (604)- 904-0301
Honorary Consul Mr. Stanislav Lisiak

Honorary Consulate of the Slovak Republic
649 Brooker Ridge
Newmarket, Ontario
L3X 1V7 Canada
Tel.: 647 290 - 9304
Fax: (905) 898 - 0166
Honorary Consul Mr. Michael Martincek
E-mail : slovakconsulateto@gmail.com

Centrum kultúry a dedičstva kanadských slovákov
12 Birch Ave. Toronto, Ont.
(416) 939 3111 <http://www.slovak.com>

**Slovenská Kanadská Národná Rada
Slovak Canadian National Council**
135 West Beaver Creek
P.O. Box 1008, Richmond Hill, ON,
Canada L4B 4R9 tel. (905)771 - 9748
scnc@rogers.com

**Slovak Canadian Heritage Museum
Múzeum Slovenského Kanadského
kultúrneho dedičstva**
5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON L4Z 3J3
416-721-7652 slovakmuseum@gmail.com

Torontské slovenské divadlo
www.torontskeslovenskedivadlo.com
divadlo@torontskeslovenskedivadlo.com

Východna Slovak Dancers Toronto
Mario Hrapko 416 845 5836
Dusan Dorich 416 806 4420

Slovak Domovina Dancers, Windsor, Ont.
Irene Timko Director, 519-969-2899
e-mail: timko.irene@gmail.com

**WWW.
kanadskyslovak.ca**

Otto Voros
1940 - 2013

Pri poslednej rozlúčke s našim spoločným priateľom si spomínam na slová modlitby básnika Milana Rúfusa:

Matička Božia,
Ty, ktorú nepoznám
no vieme o Tebe,
ozvi sa na môj hlas.

Nechaj nám priateľa;
My spolu niečo máme.
To nikto viac už nemá,
Okrem nás.

Dňa 7. Decembra 2013 nás v Toronte nečakane opustil milovaný manžel, otec, starý otec a priateľ Ing. Otto VOROS. So žiaľom v srdci prijímame túto smutnú správu a jeho najbližší tiež každodenné bremeno trpkrej skutočnosti.

Otto sa narodil 28. Februára 1940 v Pozdišovciach na východnom Slovensku. Keď mu vo veku 9 rokov zomrela matka, do života mladého chlapca hlboko zasiahla jej neprítomnosť v rodine. Po ukončení Gymnázia v Trenčíne Otto pokračoval v štúdiu na Stavebnej fakulte Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave, kde získal titul Stavebného inžiniera. Počas štúdia sa zoznámil s Máriou Silvášiovou a v roku 1965 uzavreli manželstvo. Po dvoch rokoch sa im narodil syn Otto a v roku 1972 syn Mária. Synovia rástli, rodina žila v kresťanskej láske. Otto pracoval na Národnom výbore Hlavného mesta Bratislavy. V posledných rokoch pred emigráciou vo funkcii vedúceho Odboru územného plánu a architektúry.

Rodina emigrovala do Kanady v roku 1981. Po príchode sa usadili v Oshave a neskôr v Toronte. Vďaka svojej húževnatosti a vytrvalosti Otto naďalej pokračoval v práci vo svojom odbore. Najprv pre Town of Markham, neskôr pre Carmen Di-Paola Real Estate. Popri zamestnaní bola rodina pre Otta všetkým. Spolu s

manželkou Máriou podporovali synov v ich štúdiách, čo sa pozitívne odzrkadilo v ich úspešnej kariére. Otto junior pokračoval po ukončení York University v oblasti **b u s i n e s s** administration a Mario po ukončení Lekárskej fakulty Queen's university v Kingstone v odbore rádiológia.

Počas 48-ich rokov rodinného zväzku bol Otto milujúcim manželom a láskavým otcom. Mal priateľskú povahu, rád pomáhal druhým; jednotlivcom i spoločenským organizáciám. Svoje technické schopnosti mimo iného uplatnil i pri výstavbe Slovenského kostola v Mississauga, pretože Slovensko nosil vždy hlboko vo svojom srdci. A zo svojho srdca s láskou rozdával svojim blízkym všetko, čo v ňom mal.

Otto zanechal manželku Máriu; Syna Otta s manželkou Rhonou, dcérou Emily a synom Ethan; Syna Mária s manželkou Karin, dcérami Kyra a Mia a synom Michael; a tiež rozvetvené rodiny svojich súrodencov na Slovensku. Otto zostáva navždy v srdciach a v spomienkach svojich najbližších.

o. Bernard
Mišovič S.J.
šesťdesiatnik

V spoločnosti tých, ktorí si ho vážia a majú ho radi, sa začiatkom

januára 2014 dožíva rev. **Bernard Mišovič S.J.** okrúhlejšť šesťdesiatky. Kňaz, ktorý dokázal strhujúcimi a z viery čerpajúcimi kázňami či prednáškami zaujať nielen na Slovensku, ale i počas jeho 5-ročného pôsobenia v kanadskom Toronte. Keď na krátky čas odišiel z Toronta na Slovensko, vrátil sa po čase akoby k svojej rodine, u ktorej našiel doširoka otvorené dvere. Pôvodne vyštudovaný geofyzik emigroval v roku 1981. V Ríme vstúpil do jezuitského rádu a bol vysvätený.

Jeho prítlačlivý prednes a pochopenie podstaty slovenského človeka od robotníka až po intelektuála mu umožnilo vo viacerých krajinách hlboko načrtnúť do poznania duchovných potrieb emigrantov - vysťahovalcov. Duchovný otec Bernard Mišovič S.J. vo svojich pôsobiskách zanecháva stopu, dotyk priateľstva a nemiznúce spomienky. Priatelia z Toronta mu želajú milosti od Všemohúceho, dobré zdravie, nestarnúci optimizmus a prevolávajú "Živio!"

kontinentoch. Viktor patrí k typu ľudí, ktorí dokazujú, že vek je iba číslo v rodnom liste. Na jednej strane pôsobí ako neúnavný seriózny podnikateľ a mihnutím oka sa mení na mladého, nestarnúceho muža plného humoru a optimizmu.

Zvykli sme si hovoriť či spievať - "Čože je to šesťdesiatka..." Pri Viktorových narodeninách môžeme text poopraviť na - "Čože je to sedemdesiat päťka..." Ono sa to síce nerýmuje - ale je to pravda. Happy Birthday Viktor!

Ďakujeme za podporu mimoriadneho Vianočného čísla 2013 Kanadského Slováka

Mary Ann (Hačková) Doucette
President, Canadian Slovak League

V mene Správnej rady Kanadskej Slovenskej Ligy (KSL) chcem srdečne poďakovať všetkým inzerujúcim, čitateľom, slovenským kostolom a organizáciám ako aj funkcionárom a členom zborov KSL a Prvého okresnému zboru za vynikajúcu podporu mimoriadneho Vianočného čísla Kanadského Slovaka 2013. Tak ako po iné roky aj toho roku, Vianočné číslo udržalo dlhoročnú tradíciu publikovaním príbehov a obrázkov ktoré symbolizujú „pravý zmysel

Vianoc'.

Podporovatelia Kanadského Slovaka odpovedali na výzvu v predvianočnej podpornej kampani a poskytli potrebnú finančnú pomoc uverejnením vianočných pozdravov a štedrými darmi do fondu „Pod Vianočný stromček“. Počet odoberateľov e-novín sa zvýšil na internetovej stránke Kanadského Slovaka. Chcem vyjadriť osobitnú vďaku šéfredaktorovi Júliusovi Behulovi za vyprodukovanie tohoto úžasného čísla a úprimne ďakujem mnohým autorom, ktorí prispeli do novín článkami a fotografiami. Tiež správkyni Gabriele Latkovej, že sa postarala, aby noviny došli načas do našich domov, na pracoviská a do kostolov.

Kanadský Slovák vo svojom 72. roku vydávania ostáva jediný slovenský týždenník na severoamerickom kontinente. Tlačené noviny ako aj na internetovej stránke sú čítané prvou, druhou a treťou generáciou kanadských Slovákov ako aj Slováckmi po celom svete. Avšak jeho pokračovanie vo vydávaní ako týždenník závisí na dvoch veciach.

Po prvé, vaša finančná podpora inzerentov, predplatenia novín a darov je potrebná počas celého roka. Dotácie od Heritage Canada a Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí na Slovensku boli výrazne znížené a budú aj naďalej klesať. Canada Post nedávno oznámila nové sadzby ktoré budú mať negatívny vplyv na prevádzku novín. V dôsledku toho, finančná pomoc je potrebná od slovenskej komunity v Kanade zaokrúť rozdiel medzi zníženými príjmami a zvýšených výdavkov.

Po druhé, zašlite svoje príbehy a fotografie z rodinných osláv a udalostí v Slovenskej komunite na uverejnenie do novín a na internetovú stránku. Oznamte nám ak vaše miestne noviny uverejnili článok o kanadskom Slováckovi vo vašej komunite. Vaše príspevky do novín zašlite šéfredaktorovi (editor@kanadskyslovak.ca) a na internetovú stránku (administrator@kanadskyslovak.ca). Používatelia Facebooku si zvolte „Like“ Kanadský Slovák – The Canadian Slovak.

Spoločným úsilím každého z nás dokážeme zabezpečiť kultúrne a spoločenské dedičstvo ktoré Kanadský Slovák predstavuje pre súčasné a budúce generácie Slovákov v Kanade.

Prajem Vám všetko najlepšie hlavne veľa šťastia zdravia a harmonický nový rok 2013.

Oznámenie o oprave: Vo vianočnom pozdrave od Správnej rady Kanadskej slovenskej ligy boli omylom uverejnené bývalé pozície, podpredsedníčka pre aktivity mládeže (Tanya Chandik) a člen auditného výboru (Cyril Dziak). Ďakujeme za Vašu trpezlivosť.

WWW.
kanadskyslovak.
ca

BEZPLATNE

Vedenie Kanadského Slovaka ponúka novoprihodiacim prisťahovalcom tento týždenník bezplatne a nezáväzne na dobu troch mesiacov. Ak sa vám Kanadský Slovák nebude páčiť, vašu adresu zrušíme, ak áno, bude nám ct'ou zaradiť vás medzi našich čitateľov.

Najväčšie slovenské úspechy v roku 2013

"O opere v SND písal The New York Times, slovenským vedcom sa podaril prelom pri liečbe rakoviny. Toto je zlomok najväčších slovenských úspechov v roku 2013."

Rok 2013 je na konci. Každý rekapituluje a robí si plány na nadchádzajúci rok 2014 s vierou, že bude lepší než ten končiaci a horší než ten, ktorý bude nasledovať. Ako sa darilo Slovákom? Aj napriek nepriaznivej ekonomickej klíme sa môžeme pýšiť úspechmi, ktoré nás zviditeľnili vo svete. Webmagazin sa snažil vybrať tie naj.

Šport

Hokejista Chicaga Blackhawks Slovák Michal Handzuš dvíha nad hlavu prestížnu trofej počas osláv zisku prestížneho Stanleyho pohára v Chicagu. Foto: TASR/AP

Peter Sagan

Keď sa nedarí v ničom inom, tak v športe nás stále poteší výborný výsledok našich, ktorí aj napriek poddimenzovaným finančným možnostiam dokážu vybojovať výsledky, na ktoré sme hrdí a ktoré idú do sveta. Jakeš vybojoval historicky najlepšie umiestnenie na Dakare pre Slovensko. Hneď na začiatku roka 2013 sa 39-ročnému motocyklovému pretekárovi na KTM Ivanovi Jakešovi podaril nielen životný, ale aj slovenský historický úspech. Na 35. ročníku prestížnych a zároveň najťažších motoristických pretekoch, Rely Dakar, obsadil celkové štvrté miesto. Pretekár z Brezovej pod Bradlom sa tak postaral o nové historické slovenské maximum, keď o jednu priečku vylepšil vlaňajšie

piate miesto Štefana Svitka.

Hokejbalisti majstri sveta

Oslavovali sme aj svetový majstrovský titul. Postarali sa oň naši hokejbalisti. Na ihrisku nechali srdce a vo finále zdolali tradičného rivala z Česka. Majstrami sveta sa stali druhýkrát v histórii. V kanadskom St. John's obhajovali Česi titul. Góly Borisa Oravca a Jaroslava Martinusíka nám však zariadili výhru 2:1. Dali sme si tak repete zo šampionátu vo Zvolene v roku 1999. Nesklamali ani ženy. Tie síce titul z roku 2012 neobhájili, no získali striebro. Vo finále prehrali s domácou Kanadou 2:0.

tom mieste.

Stanleyho pohár siedmy raz na Slovensku

Najpopulárnejší slovenský šport, ktorým je hokej, tiež neobišiel úspech. Siedmy raz prišla na Slovensko najslávnejšia hokejová trofej - Stanleyho pohár. Najskôr z neho v Trenčíne jedol pirohy hokejový veľikán Marián Hossa a potom v Banskej Bystrici hokejový profesionál, charismatický Michal Handzuš. Chicago Blackhawks zdolali vo finále Chárov Boston Bruins. Nezahabili ani mladíci z nižších zámorských líg. Tomáš Tatar a Tomáš Jurčo získali Calderov pohár - trofej pre víťaza play-off hokejovej AHL. Pohár je druhým najdlhšie pravidelne udeľovaným (po Stanley Cupe v NHL) klubovým hokejovým ocenením na svete. Ešte pre samotným Stanley cupom prišla na Slovensko trofej, ktorú vyháva víťaz Kontinentálnej hokejovej ligy. Gagarinov pohár prišiel na Slovensko už po tretí raz. Do Trenčína ho priniesol najlepší obranca KHL Dominik Graňák.

Barteková je najmladšia členka MOV

Z pohľadu športovej diplomacie nemôžeme zabudnúť na Danku Bartekovú. V júli 2013 sa stala najmladšou členkou Medzinárodného olympijského výboru. Barteková dostala zo štvorice kandidátov najviac hlasov.

Veda

Slovenskí archeológovia sú žiadani v zahraničí

Rovnako ťažké obdobie z hľadiska financií prežíva aj veda. No i napriek tomu sa podarilo slovenským vedcom vytvoriť niekoľko unikátnych projektov, ktoré sa stávajú veľkým prínosom pre spoločnosť. V rámci Slovenska sú to napríklad práca archeológov, ktorí lokalizovali napríklad množstvo zaniknutých stredovekých dedín na Spiši. Odbornosť, vysoká kvalifikácia a moderné prístroje pre výskum otvárajú slovenským archeológom dvere do zahraničia. Riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre Matej Ruttkay hovorí, že sa slovenskí vedci dostali v posledných rokoch na európsku špičku aj vďaka centru excelentnosti, ktoré na AÚ začalo vznikáť od roku 2010 z financií štrukturálnych fondov.

Slováci skúmajú liečbu Alzheimerovej choroby

Z medzinárodného hľadiska zarezonovalo hneď niekoľko projektov. Vedci zo Slovenskej technickej univerzity v Bratislave skúmajú vznik a liečbu neurodegeneratívnych ochorení, ako je napríklad Alzheimerova choroba, vaskulárna demencia a ďalšie.

Cieľom vedcov je odhaliť počiatočné štádia ochorenia a určiť, čo sledovať pri preventívnych vyšetreniach, aby sa zabránilo rozvinutiu ochorenia.

Slováci vyvinuli náhradu kože

Vedci zo Slovenskej technickej univerzity stoja tiež za vytvorením náhrady ľudskej kože. Tím profesora Dušana Bakoša z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU vytvoril náhrady kože, ktoré sú založené na biomateriáloch. Podstatnou zložkou je

kolagén a kyselina hyaluronová. Koža už prešla klinickými štúdiami na Klinike popálenín a rekonštrukčnej chirurgie Univerzitnej nemocnice v Ružinove.

Slováci prišli s prelomovým zistením pri liečbe rakoviny

K úplným vrcholom vedy v roku 2013 patrí zistenie slovenských vedcov, aké súvislosti sú medzi biologickými hodinami a rakovinou hrubého čreva a konečníka. Vedecký tím z Univerzity Komenského pod vedením Michala Zemana a Ivety Herichovej tak urobil dôležitý krok pri načasovaní dôležitej terapie.

Ďalekohľady, ktoré odhalujú asteroidy

V oblasti astronómie odborníci z bratislavskej Univerzity Komenského vytvorili koncept systému štyroch ďalekohľadov ADAM, ktoré sú schopné preskúmať celú viditeľnú oblohu z jedného miesta trikrát počas noci a odhaliť objekty z vesmíru, ako sú napríklad asteroidy a kométy potenciálne nebezpečné pre Zem.

Slovenskí vedci v National Geographic

Šváby sa v druhohorách živili trusom dinosaurov a fungovali tak ako čistiaca služba prostredia. K tomuto poznatku dospel medzinárodný tím nemeckých, ruských, libanonských a japonských vedcov pod vedením pracovníkov Slovenskej akadémie vied. Výskum prebiehal v pohraničnej oblasti medzi Sýriou a Libanom. Štúdia bola uverejnená v magazíne PLoS One. Komentujú ju svetové médiá vrátane National Geographic.

Kultúra

Košice boli metropolou

európskej kultúry

Košiciam sa na začiatku roka 2013 dostalo veľkej pocty. Spolu s francúzskym mestom Marseille sa východoslovenská metropola stala Európskym hlavným mestom kultúry. Otvárací ceremoniál sa uskutočnil 19. marca 2013. Košice mali počas celého roka príležitosť ukázať a prezentovať svetu svoju kultúru. Vznikol rad spoločenských a kultúrnych stredísk, ako napríklad Kunsthalle. Vybudovali ju v priestoroch starej plavárne a slúži na organizovanie medz-

inárodných výstav, workshopov a výstav komorného charakteru.

Terchovská muzika je už v UNESCO

Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia, Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry Vikolíneč, Historické jadro mesta Bardejov, Drevené kostoly v slovenskej časti Karpatského oblúka, Levoča, Spišský hrad a kultúrne pamiatky okolia, Jaskyne Slovenského krasu a Aggteleškého krasu s rozšírením o Dobšinskú ľadovú jaskyňu a Stratenskú jaskyňu, Karpatské bukové pralesy, fujara a jej hudba. Toto je súbor hmotných, nehmotných a prírodných pamiatok na Slovensku, ktoré sú v zozname UNESCO. Od 5. decembra 2013 sa do skupiny pamiatok, ktoré chráni OSN, dostala aj Terchovská muzika. Podľa etnomuzikológa a folkloristu Vladimíra Moravčíka je jej najväčšou hodnotou archaickosť.

The New York Times písal o opere v Slovenskom národnom divadle

Svetová premiéra opery Dorian Gray od Lubice Čekovskej, ktorá sa hrala v Slovenskom národnom divadle, svojim spracovaním vzbudila pozornosť zahraničných médií. Na dvoch premiérových predstaveniach sa zúčastnilo 15 recenzentov z renomovaných amerických, britských, nemeckých, talianskych, rakúskych aj českých printových a elektronických médií, ako sú napríklad The New York Times, Opera Now London, Opernwelt, La Stampa či Rai 3.

Jozef Poláček

Webmagazin

V predvianočnom čase sme viackrát uvažovali o tejto vianočnej zbierke, ktorá mala hlavne umožniť vydanie rozšíreného farebného vydania. A ak by dačo zostalo, odložiť si to na začiatok roka, ktorý býva - dalo by sa povedať - "suchý".

Rozmýšľali sme o tom, že niektorí každoroční skalní prispievatelia už nie sú medzi nami, že ich mená, hoci zostanú v srdciach ich blízkych, sa v novinách už neobjavia a či touto rozlúčkou nepocítíme tvrdú stratu,

ktorá by zapríčinila "zjednodušenie" vianočného vydania Kanadského Slováka...

Už niekoľkokrát sme spomenuli, že štedrosť Slovákov, hlavne v istých obdobiach roka, je rok čo rok kvitnúca, že nezabúdajú, ba čo viac - sami pripomínajú túto dobročinnosť. A nech sa o nich čokoľvek rozpráva či klebetí, aj tak konajú Bohumilé činy, plné znakov lásky a porozumenia. Čo sa deje v srdciach ľudí, z ktorých väčšina asi nie je zámožná, ale

napriek tomu nezabudnú na skutok hodný vďaky od každého z nás? Zbierka "Pod vianočný stromček Kanadského Slováka" končí.

Za krátky čas zložíme náš spoločný stromček do škatule, ale vždy keď v redakcii opätovne nahliadneme do vianočného čísla, uvedomíme si, aký veľký dar štedrosti dostávame od našich čitateľov.

**Ďakujeme všetkým.
Zo srdca ďakujeme!**

Pod vianočný stromček Kanadského Slováka

Under the Christmas Tree Fund

ĎAKUJEM !!!

Ako vysloviť vďaku?

Tak ako je ťažko nájsť spoľahlivých pracovníkov na dôležité pracovné pozície, podobne je tomu i pri hľadaní nových pomocníkov pri tvorení našich novín. Väčšinu tých, ktorí neustále pomôžu, čitatelia poznajú. Ich mená sa opakujú rovnako ako ich nezištná pomoc Kanadskému Slováku. V dnešnom svete, keď z každej strany počúvame o prirodzených či umelých vitamínoch, ktoré nás povzbudia či upevnia, by som týchto ľudí nazval vzácnym, prepotrebným vitamínom pre naše noviny.

Victoria Mitrová, Štefan Slovák ml., Kristián Klima

Ďakujem za písané slovo, fotografie či grafiku. Za nádych nového pohľadu a slov, za čerstvý závan cez otvorené okná.

Daniel Sulan, Paľo Čarnogurský

Snáď by ani nemuseli, ale ich dobrá rada (ktorá je niekedy nad zlato) a odborné poznatky patria k vitamínom, ktoré povzbudia a ukážu správny

smer.

Jaro Lukáč, Paľo Stacho

Alebo tu sú, alebo sa stratia. Iba tak, kdesi do sveta. Ale medzi tým sa nezabudnú spýtať, či je všetko v poriadku, či počítač - počítač pracuje, alebo či nepotrebujem ilustračnú fotografiu.

Karolína Belanová, Tichomír Miko, Bea Janurová, George Ján Frajkor

Sú ľudia, ktorí hoci podajú pomocnú ruku, sekundu pred tým sa začnú vyhovárať na to či ono. Spomenutí sú opakom. Niekedy, ak sa naskytne

možnosť, hoci by som potreboval ich "momentálnu" pomoc, radšej požiadam iného. Lebo v ich prípade dlhšou spolupracou s týmito novinami sa už takmer odnaučili povedať "nie". Pred každým doposiaľ spomenutým sa skláňam s úctou, ale pred týmito štyrmi moja úcta, vďaka a rešpekt ešte viac narastajú.

Každoročne v tomto čase rozmýšľam, ako týmto jednotlivcom vysloviť vďaku. Hľadám slová, ktoré by najlepšie a najúprimnejšie vystihli to, čo akosi nedokážem ani nazvať...

Ďakujem Vám!

Toto slovo vyslovujem úprimne, lebo najlepšie viem, že bez takých ako Vy by noviny vyzerali inak, a hlavne by stratili svoj "šmrnc".

Ďakujem Vám a súčasne každému kto hocakou, aj keď malou službou prispel k plynulejšiemu a kvalitnejšiemu vydávaniu Kanadského Slováka - Vašich novín.

Julo Behul

Malá rekapitulácia

Po vymenení kalendára

Mladosť možno prináša neprijemný pocit z pomaly plynúcich dní, týždňov či mesiacov. Čaká sa na ukončenie školy, návrat frajera a niekedy aj predčasné pripísanie ďalšieho roka, aby človek pôsobil dospelšie. Čiastočný opak nastáva vo veku, keď je stále málo času na ukončenie práce. Ale permanentne je v nás životný elán, nechýba neprespatá noc a vymenenie starého kalendára za nový sa považuje za pätnásť sekundovú prácu, na ktorú sa obratom ruky zabúda.

Snáď úplne naopak to je o niekoľko rokov neskôr. Energie ubúda, ale nik si to otvorene nepriznáva, času je pre mnohých stále nedostatok a najväčší problém nastáva práve pri výmene už spomínaného kalendára. Vtedy sa natískajú myšlienky o tom, že iba prednedávnom sme na stenu vešali ten minuloročný. A pre ešte skôr narodených sa už ťažšie počúvajú slová o tom, že tento rok ubehol nepochopiteľne rýchlo, že sme o rok starší... Mnohí si vtedy nájdu svoj kútik, tiché miesto na rekapituláciu končiaceho roka a ak im zostane odvaha, začnú trocha i plánovať, čo a ako by chceli zapísať do prázdnych riadkov nového kalendára.

Moja osobná

Aj po minuloročnom vydaní vianočného čísla novín som si zhlboka vydýchol. Fyzickú únavu na začiatku roku 2013 zázračne odbúrala dobročinnosť čitateľov, ktorá sa opäť prejavila pri sviatočnom čísle. Január 2013 priniesol aj viacero listov hodnotiacich rozšírené vydanie, ktoré až

na ojedinelé výnimky priniesli srdečné teplo.

Jarná konvencia Kanadskej Slovenskej ligy v Ottawe aj napriek niektorým "poznámkam" ocenila Kanadský Slovák a v ťažších chvíľach mu ako obvykle podala pomocnú ruku. V podstate je to niečo ako rodič, ktorý dohliada na svoje dieťa aj v dospelom roku. Prijemný pocit nastal niekoľkokrát i s uznaním obsahovej a grafickej stránky týchto novín prichádzajúci zo Slovenska.

O zvlášť osobných hodnoteniach som nikdy nepísal. No po vysvetlení a odporúčaní niektorých z vás som súhlasil, a tak by som sa chcel úprimne poďakovať z uznania s čitateľmi novín, ktoré mi je čťou redigovať - tvoriť. V jubilejnom roku sv. Cyrila a Metoda (2013) som dostal pre mňa vzácne uznanie z Ústavu dejín

kresťanstva na Slovensku. V sprievodnom liste sa píše: "Vážený pán šéfredaktor, prijmite prosím Pamätnú medailu, ktorou sa tento Ústav dejín kresťanstva na Slovensku zapojuje do osláv Jubilejného roka sv. Cyrila a Metoda. Nech je to prejavom uznania a úcty k Vášmu podielu v službách lepšieho poznania dejín a historických úloh nášho národa, a tým aj dedičstva našich svätých učiteľov Cyrila a Metoda v ďalekom svete".

Dovolenka redaktora Kanadského Slováka nemá charakter iba oddychu. Počas nej sa totiž v redakcii, ako aj v súkromnej pracovni triedi, upratuje a opäť triedi a zasa upratuje. Tento kolobeh je veľakrát vyčerpávajúci, a tak nakoniec už dobre padne "začať" normálny cyklus tvorby novín. Tak ako každoročne aj uplynulý rok priniesol straty. Bol to nielen odchod niektorých čitateľov "na večnosť", ale i občasné odhlásenie novín zapríčinené napríklad stratou zraku a podobne. Pribudli však i noví čitateľa a je obdivuhodné, že tí, ktorí podporujú vydávanie novín, akoby sa snažili svojou štedrou rukou vyplniť medzery.

Občas lamentujeme, ale ak nahliadneme na rok 2013, musíme skonštatovať, že jeho duchovné pozitíva, štedrosť čitateľov a ich priam rodinná či priateľská ruka dokázali Kanadskému Slováku prekonať mnohé prekážky a posvietiť mu na cestu jeho ďalšieho života.

Šufák Peter	Thunder Bay	50
Pollák Šebastian	Toronto	100
Beko Augustin	New Jersey	100
Veninger Frank & Helen	Wasaga Beach	50
Susanik, Rudolf	Toronto	25
Stofko, Eva	Kitchener	50
Anonymous		100
Von Friedl, Helen	Mississauga	100
Pustay, Helen	Glencoe, On	50
Bohuznáma	Brampton	100
Kacur, Anne	Milton	25
Bringos, Stefan	Bradford	45
Klokner, Ernest	Toronto	35
Nejkov, Ivan & Margaret	Dundas, On	25
Báž, Rudolf	Toronto	35
Eperjesi, Stefan	Waterloo	25
Sulan, Daniel & Marie	Oakville	100
CSL - Br # 7	Toronto	500
Letko, Miro	Mississauga	35.45
Bies, Rudolf	Mississauga	90
Jakabek, Marian	Toronto	100
Bubrin, Ludvik & Margaret	Toronto	25
Matusky, Lydia	Cote-St-Luc	100
Frajkor, George	Ottawa	200
Skrobak, Maria	Brampton	100
Varga, Joseph & Frances	Sarnia	45
Martinec, Joseph & Margaret	Etobicoke	100
Ondrovic, Frank	Ottawa	100
Gulej, Emilia	Mississauga	50
Kuris, Steve & Mary	Mississauga	100
Pisar, Ella & Emil	Oshawa	100
Gonda, Josephine	Peterborough	25
Klas, Anne	Etobicoke	25
Kuzma, John	Hamilton	50
Petkovsky, Jan & Vera	Toronto	75
Hergel, Tibor	Pompano Beach	200
Kubovic, Joseph & Mary	Lindsay	100
Ujc, Harold & Stefania	Toronto	100
Macko, Betka	Mississauga	50
Vacval, Magda	Mississauga	50
Orel Maria & Rastislav	Mississauga	100
Karandysovsky Peter & Monica	Etobicoke	75
Antolik, Vlasta & Jozef	Mississauga	50
Radvansky, Joe	Mississauga	20
Belloni, Hyacinta	Ottawa	100
Wilkinson, Ann	Oakville	100
Sajgalik, Bozena	Richmond Hill	70
Doucette, Mary Ann	Ottawa	75
Bleho, Ida	Oakville	40
CSL- Br. 2	Montreal	200
Yates, Douglas	Belleville	125
Krasnay, John	Oshawa	25
Dr. Olah Michal & Marika	Toronto	100
Demko, Lydia	Houston	25
Hvizdak, Eugene & Feda	Old Greenwich	100
Kovalcik, Mary	Etobicoke	25
Kazik, Erika	Etobicoke	25
Masar, Marian & Dana	Oakville	100
Sadlon, Margaret	Etobicoke	25
Megles, George	Oshawa	100
Klocok, Helen	Mississauga	25
Ridos, Joseph	Hamilton	50
Molcan, Peter	Petrolia	25
Jakubcak, Michael	Etobicoke	25
Pavlis, Michal	Toronto	25
Kravjansky, Mikulas & Ruzenka	Wasaga Beach	45
A.M.S.	Etobicoke	25
Kravcik, Steve	London	25
Carnogursky, Paul	Black Diamond	100
Rada, Otto & Marget	Scarborough	100
Kopernicky, Jaro	Brampton	50
Demek, Jan & Emilia	Brampton	30
Belak, Nicholas	North York	100
Lucan, Frank & ReseAnna	Swan River	25
CSI-Br # 17	Sarnia	200
Dziak, Cyril	Waterloo	75
Vrba, Roman	Toronto	50
Vignone, Zuzana	Vancouver	25
Orlicky, Olga	Peterborough	75
Adamovsky, Victor	Etobicoke	25
Dr. Norbert Joseph Rose	Toronto	70
Kovacic, Albin & Anna	London	25
Dudo, Ladislav	Bradford	50
Oshawa-Slov.	Community Circle	2000
Mrva, Milan & Maria	Mississauga	25
Fratik Magada	Brampton	50
Slovak, Stefan & Catherine	Newmarket	100
Cincik, Stefania	Pointe-Claire	25
Maria Ceresnova	Brampton	200
Tony & Helen Vrbensky	Oakville	125

Christmas Eve in The Log Cabin

Sunday Dec. 8th. once again, found the Slovak Canadian Heritage Museum back at the Bradley Museum, in Mississauga Ont., in the Log Cabin. The museum was taking part in the "Home for the Holidays" event. The log cabin was converted into a Christmas Eve evening "Štedrý Večer". On entering the room, the main attraction was the supper table, that was set with various foods that we all serve or remember on Christmas Eve. Various foods that are served in different areas filled the table.

Cabbage soup and pirohy, dried mushroom soup and bobalky, fish and potatoes. Bread, fruit, both dried and fresh, cakes and nuts graced the table. Oplatky or Christmas wafers and honey also were present.

Guests were informed of the evening traditions, starting with the blessing with honey, the breaking of the wafers for dipping into the honey and the fact that the meal was a meatless event.

A Slovak Christmas tree was set up in one corner, with decorations that represented those that would have been used in Slovakia. A collection of wooden toys

and dolls was near the tree, showing the kinds of gifts that the children would have received from the baby Jesus.

Another area showed some of the kinds of clothing that would have been worn during the winter season. A display board was set up with information about Slovak Christmas traditions and recipes.

A craft table was set up to colour pictures of St. Nicholas. Also Alena showed children and their parents the art of making salonky. A special guest was sv. Mikuláš / St. Nicholas who handed out Slovak candy sticks and had pictures taken with the children. He also helped out with explaining some of the Slovak customs. Special thanks to Alena Melas, Joe Radvansky and Mike Melas Jr. who helped make the afternoon a success. Also thanks to Anne Mitro and Helen Bucic who helped to set up the exhibit and Paul Elias for recording the event.

The event was a success, with at least 130 guests attending both the Slovak cabin and the rest of the Bradley Museum.

Joe Radvansky
Slovak Museum

On Sunday December 8, Sts. Cyril and Methodius Slovak Roman Catholic Parish in Mississauga hosted its annual Sv. Mikulas party. Children and their families from the church filled the parish hall for a hearty meal and of course, the arrival of the man of the hour. Sv. Mikulas entered the hall to much fanfare from both children and parishioners alike. After taking in a Christmas pageant that included performances by the Slovak school and the Vychodna Slovak Dancers, Sv. Mikulas presented each and every child with an early Christmas present. Many thanks go out to Mario Brazina and his team for a fine effort in coordinating what was a fun filled afternoon for all!

V sobotu 30. novembra 2013 sa uskutočnil tradičný vianočný bazár pod evanjelickým kostolom **Svätého Pavla na Davenport ulici v Toronte**. Ponúkal hlavne domáce mäsiarske výrobky, rezance, rôzne druhy koláčov a zákuskov, vianočné obľátky a mnohé ďalšie sladkosti. Návštevníci mali možnosť ochutnať aj rôzne jedlá zo zakáľackovej kuchyne a hlavne stretnúť sa s krajanmi - priateľmi v predvianočnom čase. Vianočný bazár nám umožnil zakúpiť si jedlá, ktoré nám aj cudzine pripomenú rodný kraj. A súčasne ušetriť si nákupný čas, ktorý môžeme radšej venovať duchovnej príprave na Vianoce, lebo v tom je hlavná podstata týchto sviatkov.

Preto treba vďaka obdiv každému, kto sa pričínil o toto úspešné podujatie.

Paul STACHO

Dôvod na radosť

Advent je v kresťanskom svete časom očakávania. Toto očakávanie je však obdobím radosným. Prichádza nám na svet „Kráľ lásky“. Je tu aj čas obnovy či zrodu nového duchovného života.

Práve v spomínanom čase 1. decembra 2013 bol usporiadaný v hale pod slovenským kostolom v Montreale tradičný predvianočný obed. Organizovaný bol tak ako po iné roky Kanadsko Slovenskou Ligou pod vedením pani Lýdie Matusky. Ligári pozývajú na obed nielen svojich členov, ale aj ostatných Slovákov, ich priateľov a všetkých ľudí dobrej vôle. Ku podivu sa na tejto akcii zišlo vyše stopäťdesiat ľudí. Nechýbali medzi nimi aj vzácní hostia na čele s mimoriadnym a splnomocneným veľvyslancom SR v Ottawe pánom Milanom Kollárom s manželkou Soňou. Pozvanie prijala aj predsedníčka celokanadskej slovenskej ligy pani Mary Doucette s manželom, ako i honorárny konzul v Quebecu pán Dezider Michaletz s manželkou Danielou a duchovní otcovia farnosti. Na spomínaný obed sa mnohí z nás tešia takmer celý rok. Je tu okrem iného možnosť stretnúť sa so známymi, ktorých sme

nevideli „večnosť“, dozvedieť sa nové informácie z okolia, takisto aj z chuti si poklebetiť o tom, kto koľko pribral a na kom sa život silnejšie podpísal. Bezpochyby, každý účastník si

pochvaloval vynikajúci obed. Slová vďaky v tomto prípade patria tým, ktorí ho zorganizovali a pripravili. Za všetkých spomeniem iba niektorých. V prvom rade pani Lýdia Matusky, Marta Fuska,

Betty Valenta, Betka Ivanová, pán Vlado Cincík, ako i mnoho ďalších dobrovoľníkov. Najväčšia radosť však bola z toho, že slovenská komunita v Montreale sa iba pred niekoľkými týždňami dozvedela vynikajúcu správu o tom, že náš slovenský kostol, jediný v provincii Quebec, nebude zatvorený. Tento boží chrám bude naďalej slúžiť slovenským veriacim, kde budú prichádzať nielen ďakovať, ale i stretávať sa s priateľmi. Ako počas obeda spomenul pán honorárny konzul, veľkú zásluhu na opätovnej existencii slovenského kostola má práve pán veľvyslanec Milan Kollár. Z titulu svojej kompetencie sa pričínil o to, že dedičstvo otcov slovenských predkov v Montreale, ich poklad viery bude zachovaný. Pánu veľvyslanecovi preto patrí z našej strany úprimná vďaka.

Dnes už je iba na nás, či budeme schopní toto vzácné dedičstvo uchrániť pre nové slovenské generácie. Ostáva iba dúfať, že „ôda na radosť“ bude z tohto „Domu modlitby“ ešte veľmi dlho znieť.

Bea Janurová

Svaty Mikuláš Visits Branch 31

Despite the cold weather, many Branch 31 members with children in tow turned out to greet Svaty Mikuláš on December 8th at Holy Rosary Hall in Thorold. Slovak Christmas carols were played over the sound system and members were soon basking in the warm glow of old friendships and familiar faces.

Just before members sat down to a sumptuous meal prepared by Hana Vargovic, Svaty Mikuláš made his entrance, much to the delight of the little ones. He conversed with each one, wanting to know whether they had

obeyed their parents and whether they had treated their brothers and sisters with kindness before rewarding each with a bag of goodies. He urged them to continue to respect their parents and to be nice to their siblings.

The organizer of the evening and master of ceremonies was the ubiquitous Rebecca Alfieri. Thanks to Rebecca and the volunteers, Svaty Mikuláš enjoyed his visit to Branch 31 and promised to return next year.

Stephen Reistetter

Pravé vianočné

Rozvoniavalo dobré jedlo a koláče, Miro Letko s asistenciou Cathrine Slovákovej vyhrával a vyspevoval koledy, ktorými strhol preplnenú spoločenskú miestnosť torontského zboru - klubu Kanadskej Slovenskej Ligy a celé toto odopoludnie sa nieslo v duchu Vianoc.

Nepolitizovalo sa, ale spomínalo, pripíjalo a delilo o dobrú pohodu. A v tom bola podstata tohto stretnutia, ktoré 15. decembra pripravilo pre svojich členov a priateľov vedenie klubu - 7. zboru KSL.

Tak ako všetci iní, aj my zdieľame rôzne názory a postoje, ale zdá sa, že v oblasti ligy faháme za jeden povraz. Spoločenské stretnutie takmer stovky zúčastnených priviedlo markantnú väčšinu z nás na cestu k Jasličkám.

Photo: J.H.

MEDITERRANEAN MEAT & DELICATESSEN
Croatian Deli
 Catering, Freezer Orders, Hot Table, Roasted Lamb, Roasted Pig, Smoked Meat, Smoked Sausages
Corner of Mississauga Rd - Queen St. & Britania
 35 Queen St. N. Mississauga
 Bus.: (905) 821 8787 Cell: (647) 831 8787 Fax: (905) 812 0506

Picture & Frame
 Trade Centre
 2110 Dundas St. East
 Suite 3
Mississauga
(Dundas & Hwy 427)

Hundreds of gallery framed pictures
50% off

Pápežské slovenské kolégium sv. Cyrila a Metoda oslavuje 50. výročie od svojho vzniku

Ohnisko náboženského života

Vari niet Slováka, ktorý by nepočul o rímskom Ústave sv. Cyrila a Metoda (SÚSCM). Bol postavený vďaka zbožnosti a obetiam veľkého množstva slovenských veriacich žijúcich po celom svete.

Myšlienka vzniku SÚSCM sa začala vytvárať takmer 15 rokov pred jej dozretím a uskutočnením. Myšlienka ústavu sa vynárala z duchovných potrieb Slovákov doma a v emigrácii. Hlavnú účasť na tomto vývoji mali najmä kňazi, ktorí boli vysvätení pred rokom 1950 alebo tesne po ňom. K nim sa pridali kňazi a katolícki laici, ktorí utiekli zo Slovenska pred prenasledovaním.

Prvé časopisy

Pri spoločných stretnutiach si slovenskí kňazi a rehoľníci uvedomovali čoraz silnejšie, že boli vysvätení pre slovenské diecézy, a preto musia pracovať pre Slovákov. Zhodli sa, že budú vydávať časopis pre Slovákov v zahraničí, ktorý bude mať duchovný a formačný obsah a s informáciami o stave Cirkvi na Slovensku. Tak vznikol časopis Hlasy z Ríma. „Keď sme už mali materiály pre časopis, prišiel nás navštíviť čerstvý utečenec kňaz Anton Botek, ktorý bol redaktor Katolíckych novín, a krátko po ňom prišli aj spišský kňaz Štefan Náhalka a tešiteľ Stanislav Xaver Čík, CCG. A tak aj vďaka nim mohlo vyjsť prvé číslo v januári 1952,“ spomína si na vznik mesačníka Hlasy z Ríma kardinál Jozef Tomko, ktorý tiež stál pri zrode časopisu.

Vydávanie Hlasov z Ríma bol aj podnet, aby sa po rímskej návšteve Mons. Miloša K. Mlynaroviča, predsedu Združenia slovenských katolíkov v Amerike, a Jána Lacha, farára vo Whitingu v Indiane a podporovateľa slovenskej tlače, zriadilo v Ríme na jeseň 1955 Slovenské vydavateľstvo sv. Cyrila a Metoda. V roku 1961 začali vychádzať zborníky Slovak Studies, ktoré sa stretli so záujmom najmä v univerzitných knižniciach. Čoraz častejšie sa však začala vynárať potreba pracovných miestností, vlastného priestrešia.

Exsul Familia

Duchovná služba slovenských kňazov v Ríme dostala nový základ, keď roku 1952 pápež Pius XII. Apoštolskou konštitúciou Exsul Familia zriadil Najvyššiu radu pre emigráciu pri Konzistoriálnej kongregácii (v súčasnosti je to Kongregácia pre biskupov). Svätý Otec ustanovil, že sa pre vysťahovalcov majú zriadiť misie v každej krajine, kde ich žije väčší počet. Anton Botek, ktorý viedol slovenskú misiu v Taliansku, sa stal členom Najvyššej rady pre emigráciu. Svätá stolica postupne zriadila pre Slovákov misie v Belgicku, vo Francúzsku, Nemecku, Brazílii, Argentíne, Anglicku a v Austrálii. „Práca v jednotlivých slovenských misiách po svete tvorí osobitnú bohatú kapitolu. Túto históriu by bolo treba ešte spracovať,“ dodáva kardinál J. Tomko.

Vo vedení duchovnej správy pre Slovákov v zahraničí nastala dôležitá zmena v máji 1957, keď Anton Botek odišiel do Kanady a za člena Najvyššej

rady pre emigráciu bol menovaný Štefan Náhalka. V práci, ktorá sa v Ríme široko rozbiehala, sa pokračovalo pod menom Slovenské katolícke ústredie. Problémy s vlastnými priestormi rástli, najmä keď bolo treba zorganizovať stretnutia slovenských misionárov či zástupcov našich emigrantov. „Tu nám pomohlo vedenie paláca Salviatti, ktorý spravuje Pax Romana,“ osvetľuje kardinál J. Tomko.

Starostlivosť o kňazský dorast

Dejiny Ústavu sprevádzala od samého začiatku starostlivosť o kňazský dorast. Slovenskí biskupi posielali vybraných seminaristov na štúdiá do Ríma do Pápežského kolégia sv. Jána Nepomuckého, Nepomucenu, kde sa formovali spolu s českými bohoslovcami a zväčša študovali na Lateránskej univerzite. „Po vojne 1945 ich prišla početná skupina a po roku

1948 sa k nim pridali mládenci, ktorí utiekli pred komunistickým režimom,“ spomína si kardinál J. Tomko. Českých seminaristov vydržovali americkí Česi. „Slovenskí emigrantskí politici sa stavali proti podobnej podpore pre našich seminaristov.

Tvrdili, že Nepomucenum je české kolégium, kde ani niet slovenského predstaveného,“ vysvetľuje kardinál J. Tomko. Vtedy Svätá stolica vymenovala za vicerektora-ekonóma mladého slovenského kňaza J. Tomka, neskoršieho kardinála. Ten musel vynaložiť značné úsilie, aby presvedčil amerických Slovákov, že Nepomucenum zriadili aj slovenskí biskupi. Starostlivosť o slovenský kňazský dorast ocenil a požehnal aj pápež Pius XII. na verejnej audiencii za prítomnosti púte Združenia slovenských katolíkov (ZSK) z Ameriky.

Americkí Slováci pod vedením Mons.

Jozefa Kušnieru, predsedu ZSK, a neskôr aj jeho nástupcu Mons. Miloša K. Mlynaroviča, ako aj horlivého laika Michala Sinčáka, pomohli postaviť oltár v bazilike sv. Klimenta a upraviť celú zónu, kde bol pochovaný sv. Cyril. Oltár zo starého travertínu nesie nápis In honorem S. Cyrilli nationis slovacae filii dedicarunt (Na česť sv. Cyrila venovali synovia slovenského národa). Oltár bol posvätený v Mariánskom roku 1952. „Tu treba vyzdvihnúť, ako cyrilo-metodská myšlienka spájala Slovákov doma a po svete a udržiavala ich vieru,“ hovorí kardinál J. Tomko.

Malý seminár

Medzitým na Slovensku silnel protináboženský tlak. Barbarská noc, zákaz Gréckokatolíckej cirkvi, zatváranie kňazov a rehoľníkov, drastické obmedzenie počtu seminárov a seminaristov sa podpísali pod rýchle zníženie a stály pokles počtu kňazov v pastorácii. „V probléme kňazského dorastu som videl najpálčivejší problém budúceho Slovenska,“ spomína si kardinál J. Tomko. Aj preto v roku 1958 odišiel do Ameriky, aby presvedčal našich krajanov o potrebe hľadať a podporovať kňazské povolania pre Slovensko. Podobnú iniciatívu rozvinul v roku 1959 Ľudovít Macák, SDB, ktorý sa vydal po slovenských rodinách v Európe. S pomocou slovenských kňazov v Európe sa mu podarilo nájsť 5 chlapcov, s ktorými mohol začať tzv. Novú školu. Slovenskí chlapci boli pričlenení k talianskym študentom v saleziánskom ústave sv. Tarzícia v Ríme. Otázkou kňazských povolaní si osvojili aj slovenskí benediktíni v USA pod vedením opáta Teodora G. Kojiša, OSB, ako aj kňazi – vedúci slovenských misií v Európe. Na sviatok Sedembolestnej Panny Márie v roku 1959 sa stretli L. Macák, SDB, Š. Náhalka a Silvester Taliga, SDB, vtedy vedúcim slovenských saleziánov v zahraničí, s opátom T. G. Kojišom, OSB. Zhodli sa, že ešte v tom istom roku (1959) sa začne s malým seminárom pod vedením slovenských saleziánov. O dva dni na to, 17. septembra, išli opát T. G. Kojiš, OSB, a kňazi Š. Náhalka a J. Tomko na audienciu ku kardinálovi Giuseppemu Pizzardovi, prefektovi Kongregácie pre semináre a univerzity. Pán kardinál si vypočul plán slovenských kňazov a dal ústny súhlas s prísľubom, že bude novému dielu napomáhať.

V októbri 1959 slovenskí kňazi bližšie oboznámili so svojou iniciatívou aj biskupa v americkom Gary Andreja Grutku. „Otec biskup sa potešil, ale opatrne čakal na schválenie Svätej stolice,“ spomína si kardinál J. Tomko.

V lete 1961 dali saleziánski predstavení súhlas, aby sa naši študenti odčlenili od talianskych a so svojimi slovenskými predstavenými utvorili samostatnú komunitu v dome neďaleko katakomb sv. Kalixta v Ríme. Dom bol starý a veľmi zanedbaný, lebo už dlhšie v ňom nikto nebyval. Dom potreboval nutné opravy, o ktoré sa postarali najmä slovenskí saleziáni. Školský rok 1961/62 sa však už začal v samostatnom, hoci chudobnom prostredí.

Pokračovanie na ďalšej strane

Pokračovanie z predchádzajúcej strany

Ludia, majteže rozum!

Dňa 26. decembra 1959 sa viacerí Slováci stretli v rímskom byte prof. Antona Bugana. Š. Náhalka vtedy predniesol návrh, aby sa prítomní konkrétne zaoberali otázkou vybudovania ústavu, ktorý by sa mal stať strechou nad hlavou pre rôzne podujatia, no najmä pre študentov bohoslovnia. Do histórie vošla spontánna reakcia pátra Michala Lacka, SJ, ktorý zvolal: „Ludia, majteže rozum! Na to sú potrebné milióny! Kde ich vezmete?“ Diskusia prítomných však napokon vyústila v rozhodnutie začať s prácou na vybudovanie slovenského strediska v Ríme, a to ihneď, aby sa celé dielo uskutočnilo v rámci 1100-ročného jubilea príchodu sv. Cyrila a Metoda k našim predkom. Vtedy prevládol názor, že stredisko by sa malo volať Cyrillomethodianum.

Hneď na druhý deň, 27. 12. 1959, rímski slovenskí kňazi poslali obežníkom svoje rozhodnutie slovenským kňazom v rozličných krajinách a prosili ich, aby začali robiť na Cyrillomethodianum súkromnú zbierku. Za zbierku a vybudovanie ústavu prevzal zodpovednosť novozvolený organizačný výbor v zložení Š. Náhalka, predseda, J. Tomko, tajomník, a E. Macák, SDB, člen výboru.

Počiatkom roku 1960 poslali slovenskí kňazi z Ríma informačné listy predstaviteľom amerických Slovákov. Ďalší dôležitý krok bola ďalšia porada Slovákov z Ríma 7. februára 1960 v byte prof. A. Bugana, kde sa rozhodlo o okamžitom začatí s akciou na vybudovanie ústavu. „Ja som mal ísť do USA a do Kanady získať pre túto myšlienku tamajších rodákov,“ spomína kardinál J. Tomko. Zároveň sa aj rozbehla duchovná príprava na 1100-ročné cyrilo-metodské jubileum.

Cesta J. Tomka na americký kontinent sa začala 25. mája 1960. „Niesol som list kardinála Pizzardu adresovaný predsedovi a vedeniu ZSK, v ktorom ďakuje za pomoc slovenským študentom v Nepomucene a zároveň odporúča, aby združenie pomáhalo aj pri zriadení malého seminára,“ opisuje situáciu kardinál J. Tomko. Kardinál G. Pizzardo okrem listu poslal aj svoj obraz s autografom: „S láskou žehnám všetkých, ktorí akokoľvek napomáhajú dielo pre kňazské povolania a Ústanovižeň sv. Cyrila a Metoda s jej slovenskou strednou školou, pripravujúcou študentov na kňazstvo.“

Otec biskup Grutka prisľúbil, že sa ujme Ústavu, ale zdôraznil, že je potrebné, aby dielo malo nielen odporúčanie, ale schválenie zo strany príslušných vrchností v Ríme. „Veľké porozumenie som našiel u opáta Kojiša. Kapitula opátstva sv. Andreja v Clevelande vtedy odhlasovala príspevok na projekt vo výške 50-tisíc dolárov,“ hovorí o vtedajšej americkej misii kardinál J. Tomko a pokračuje: „Viacerí naši kňazi v Amerike boli ochotní robiť zbierky na stavbu, ale biskup Grutka opatrne žiadal najskôr súhlas k vybudovaniu ústavu od Kongregácie pre semináre a univerzity.“

Ťažkosti

Nič hodnotné nebýva jednoduché. „Keď som sa natešený vrátil z Ameriky, na letisku ma čakal Štefan Náhalka – vraj, zle je, začali sa útoky proti schváleniu ústavu,“ opisuje svoj návrat z USA kardinál J. Tomko. A nesmerovali hockde, ale priamo na najdôležitejšie vatikánske úrady. Útoky viedol český vicerektor Nepomucena Mons. Josef Bezdiček s pomocou priateľa z kongregácie pre semináre. Proti ústavu loboval aj

u vplyvného kardinála Alfreda Ottavianiho, ktorý bol v tom čase aj protetktorom Nepomucena. Kardinál dostal informácie, že slovenská vec je útok proti Nepomucenu a že je to úsilie Slovákov o separatizmus. „Nielenže sme vyvrátili tieto obžaloby, ale ukázali sme, že Ústav zachráni Nepomucenum, pretože bez prílivu chlapcov z malého seminára by kolégium nemalo alumnov,“ hovorí kardinál J. Tomko. Kongregácia pre semináre oznámila biskupovi A. Grutkovi, že môže zriadiť malý seminár, v svojej diecéze. Podľa kardinála J. Tomka to však bol neprijateľný návrh, pretože chlapci pochádzali z rôznych európskych štátov. Na konci októbra 1960 sa kardinál Ottaviani vyjadril, že ak sa má zriadiť malý seminár, nech sídli v Nepomucene. „Znamenalo to, že Rím bol otvorený našej myšlienke,“ komentuje kardinál J. Tomko.

Medzitým sa však otvorili možnosti prajné Ústavu. Mons. Jozef Medový, pôsobiaci v predmestskej suburbikárnej diecéze Porto-Santa Rufina, spravovanej kardinálom Eugénom Tisserantom, našiel vhodný pozemok na Via Cassia, len 2 km od rímskeho diaľničného okruhu. Práve tu sa končila rímska diecéza. Kardinál Tisserant dal 1. septembra súhlas k výstavbe Ústavu. „Svoj rozhodnutie nezmenil aj napriek tlaku zo strany štátneho sekretariátu,“ vyzdvihuje postoj kardinála Tisseranta Mons. J. Tomko.

Keďže tlaky neustávali, J. Tomko navrhol kardinálovi Pizzardovi, že sa svojej funkcie vicerektora Nepomucena vzdá. Kardinál Pizzardo už však začal meniť svoj postoj k slovenským plánom, dokonca 30. októbra 1960 radil, aby sa celá vec predložila ako prípravná škola na kňazské povolania. V prospech Ústavu zakročili aj kardinál Augustin Bea a generálny asistent jezuitov P. Anton Prešeren, SJ.

Kardinál Ottaviani 7. novembra 1960 v rozhovore s J. Tomkom a Š. Náhalkom priznal, že nemal správne

informácie o snahách prípravného výboru a keďže vidí, že „ide o spravodlivú vec“, svoj nový postoj oznámil aj na tých miestach, na ktorých prv zakročil proti.

Kongregácia pre semináre oznámila 25. novembra 1960 rektorovi Nepomucena Mons. Bontempimu, že „berie na vedomie zriadenie slovenského malého seminára v diecéze kardinála Tisseranta“. „Náš trpezlivý vysvetľujúci dialóg s piatimi kardinálmi dosiahol prajný výsledok,“ zhrnul slovenské úsilie kardinál J. Tomko.

Stavíme!

Medzitým, čo sa riešili ťažkosti, prípravný výbor prichystal stanovy a spolu so žiadosťou o právne zriadenie Ústavu ich predložil kardinálovi Tisserantovi. Pán kardinál vyhovel žiadosti a dekrétom z 8. januára 1961 zriadil Ústav ako právnu osobu a schválil jeho stanovy. Týmto aktom začal Ústav jestvovať v Cirkvi ako právna osoba.

Kardinál Tisserant vydal 8. februára dekrét, ktorým vymenoval Š. Náhalku na 6 rokov rektorom Ústavu.

V Taliansku sa vyžaduje, aby nové cirkevné právne osoby mali aj štátne schválenie od štátnej rady a prezidenta republiky, rektor Š. Náhalka podal 10. marca 1961 žiadosť o schválenie Ústavu. Po rôznych intervenciách kvôli skráteniu schvaľovacieho času už 17. októbra 1961 prišlo aj k štátnemu schváleniu. „Mohli sme už konať ako právna osoba, získať svojprávne,“ vysvetľuje dosah štátneho schválenia kardinál J. Tomko. Kúpil sa pomerne lacný (bez inžinierskych sietí) 2 hektárový pozemok na Via Cassia km 14,5, tretí hektár sa prikúpil neskôr. Plány na stavbu vypracoval architekt Alberto Tonelli. Ediličná komisia mesta Rím schválila plány a dala povolenie na výstavbu Ústavu 14. júna 1962.

Problémom však nebolo koniec. „Práve vtedy vyšiel dekrét prezidenta Talianska, ktorým schválil nový regulačný plán Ríma a vlastne

zablokoval všetky čerstvo vydané stavebné povolenia,“ spomína si kardinál J. Tomko. Opäť sa začal schvaľovací kolotoč stavebného povolenia, a tak až 3. decembra 1962 došlo k definitívnemu schváleniu a k udeľenie licencie na výstavbu. Prezidentský dekrét odsunul začiatok výstavby o pol roka. Už 6. decembra 1962 biskup A. Grutka posvätil pozemok a urobil sa aj slávnostný výkop. Staviteľ Salini sa zaviazal, že 15. septembra 1963 bude možné stavbu posvätiť. Dňa 13. mája 1963 pápež bl. Ján XXIII. na svojej poslednej audiencii posvätil základný kameň Ústavu.

Na sviatok Sedembolestnej Patrónky Slovenska, 15. septembra 1963, kardinál Tisserant za účasti Slovákov zo všetkých svetadielov slávnostne posvätil Ústav sv. Cyrila a Metoda.

Pavol Prikrýl

(S dovoľením prebrať z internetového časopisu VOX)

Vydavateľské a prekladateľské dielo SÚSCM v Ríme

Vydavateľská činnosť SÚSCM a s ním úzko súvisiaca prekladateľská aktivita, nebola teda prvoradým cieľom jeho zakladateľov. Prvoradým sa stala vonkajšími okolnosťami a vnútornými potrebami a to vtedy, keď vydávanie náboženských kníh a časopisov sa stalo prioritnou potrebou pre záchranu a udržanie kresťanského „dedičstva otcov“ na Slovensku. Tak sa stalo, že vydávanie kníh a časopisov sa stalo najznámejšou a najhmatateľnejšou aktivitou SÚSCM v Ríme.

Tri milióny výtlačkov

O SÚSCM v Ríme všeobecne a o jeho vydavateľskom diele zvlášť **jestvuje dnes na Slovensku len hmliстая predstava. Svedčí o tom nielen to, že od roku 1989 do dnes, na Slovensku z domáciach autorov nikto nepublikoval nijaký relevantný príspevok o tejto najvýznamnejšej ustanovizni Slovákov v zahraničí, hoci táto za prvé štvrtstoročie svojej existencie vydala v exilných podmienkach vyše tisíc monografií, pravých i nepravých periodík a drobnotlačí v celkovom náklade okolo 3 miliónov výtlačkov.** Ak sa v slovenskej tlači v tomto období aj nejaký článok objavil, neprekročil rámec príležitostnej publicistiky, o prínose pre historiografiu nemôže byť však ani reči.

Neuveriteľné čísla

Vydavateľská činnosť SÚSCM, najprv pod vedením Štefana Náhalku a neskôr Štefana Vrableca, pričom podstatný podiel na nej mala aj komunita slovenských saleziánov, sa nesie celým oblúkom prvých dvadsiatich piatich rokov jeho existencie. Za prvých 25 rokov edičná aktivita SÚSCM a Slovenského ústavu vykazuje vydávanie 11 periodík, 709 kníh a publikácií pod hlavičkou SÚSCM, 55 monografií a nepravých periodík pod hlavičkou Slovenského ústavu a 214 drobnotlačí. K tomu počtu sa zvyknú priraďovať aj knižné publikácie, ktoré v slovenskom jazyku vytlačila Všerečová vatikánska tlačiareň (Tipografia Poliglotta Vaticana), ktorých bolo v spomenutom období 12.

Jozef Rydlo (úryvok)

Rozšírené vydanie tohto čísla KS o strany 8,9,10,11 je finančne sponzorované - PS, JV, JB, SR, KB,MP

The following articles were written exclusively for the Canadian Slovak Newspaper on the occasion of the 50th anniversary of the Slovak Pontifical Institute of Sts. Cyril and Methodius in Rome, Italy.

Remembering my four years in Rome (1963-1967)

(On the occasion of the 50th anniversary of the Slovak Institute of Sts. Cyril and Methodius)

Leaving home with new friends

Imagine asking a 13-year-old boy growing up in west-end Toronto in a fairly observant Slovak Catholic family, attending St. Anthony's Catholic school, and an altar boy to boot, if he would like to continue his education in Rome! Such a proposal was put to me one Sunday afternoon in the winter of 1963 when Father Jozef Dragoš, a Slovak priest from Alvinston near Sarnia, Ontario, paid our family a visit with information about the newly opened Slovak Institute of Sts. Cyril and Methodius in Rome. It came with a school for boys, actually a minor seminary. He came with encouragement for me, and assurance to my parents that it was a good and safe school and also affordable. If I recall correctly, tuition fees were based on what the family was able to contribute. I agreed and my parents thought it to be a good choice. I was excited, our Italian neighbours were proud, and my classmates were envious!

In mid-August Father Dragoš returned to accompany us to Rome. He had also "recruited" Eddie Blažo from Toronto and Michael Kolarčík from Surrey (Vancouver, B.C.). On our way to New York (Fr. Dragoš did not like to fly so we crossed the Atlantic by ship), we stopped in Detroit to pick up George Ferkovič and Bobby Miller, and in New York we were joined by John Šefčík from Allentown, Pennsylvania. I am sure that because we were now a group on our way to the same school, the trauma of leaving home was greatly relieved.

Arrival in Rome

Upon our arrival in Rome, Father Dragoš handed us over to the care of the Slovak Salesian priests who were running the school, and shortly thereafter he returned to Canada. From then on we would see him once a year when he came back to Rome with a new group of students from Canada and the United States.

My first sighting of St. Peter's Basilica was from the back seat of a Vespa motor scooter driven by one of the priests. He was wearing a full cassock or reverenda and was whipping around St. Peter's Square like there was no tomorrow. And he was not the only Vespa rider in a cassock!

Father Dragoš's two previous recruits from Canada already at the school, Štefan Reistetter and Ladie Silaj, helped with our integration into the new Slovak-Roman environment. Mike Kolarčík and I probably served the same role for the boys who came from Canada a couple of years later, Johnny Silaj from Elliot Lake, Gabriel Manda from Hamilton, and Johnny Hudak from Welland.

The school

I do not have any specific memories of the beginning of the school year as such, other than that we had to learn Italian rather quickly because the year-end exams were in Italian at an Italian public school as our Slovak institute had not yet been granted an independent school license by the Italian authorities. The other point I remember is that in addition to the regular core subjects and Italian, we studied a number of languages: Slovak, German, Latin (later also classical Greek), French, English. Because we were a Slovak school, Slovak prevailed, but since there were boys from Austria, Germany, France, Canada and the United States, it was easy to practice the other languages as well.

My family had immigrated to Canada from Croatia two years prior to my going to Rome and by then my English was solid. In addition to Croatian I also spoke Slovak, so I had no problem communicating in school and with the "superiors," as we called our teachers. I had another thing going for me: I liked soccer, the game we played most often during free time. Even though I was a scrawny kid, I was apparently good at the game, which made me fit in also with the European boys.

Cyrillo-Methodian celebrations and Vatican II

It was exciting to be a Slovak in Rome in September 1963. That was the year the Slavic World and especially the Slovaks commemorated the 1,100th anniversary of the coming of Sts. Cyril and Methodius to Great Moravia, the ancient land of the Slovaks. That was also the official year of the opening and blessing of the Slovak Institute of Sts. Cyril and Methodius, of which the school for boys became a small but integral part. Throughout the month of September, Slovaks from all over the world flocked to the Eternal City as visitors and pilgrims. Judging from the pictures I kept and from the documents I saw published, the young Slovak boys-seminarians were front-and-centre at the audience with Pope Paul VI and other memorable events.

One of the highlights of the Cyrillo-Methodian jubilee was the Pope's Mass at the Basilica of San Clemente, one of Rome's oldest located near the Colosseum. It is the church where the relics of St. Cyril were originally kept (he died in Rome in 869), then disappeared in the 19th century, only to be discovered at the other end of the Italian peninsula and re-deposited in the Basilica in conjunction with the 1100th anniversary celebrations. For me, San Clemente became even more special when Father Michal Lacko, S.J., who was a frequent visitor to our school, explained that the renovated side altar of the basilica featuring a beautiful painting of Sts. Cyril and

Monsignor Shuba and Canadian seminarians from the Ustav in Rome during Cyrillo-Methodian celebrations of 1963. From left to right, Stefan Reistetter, Lacko Silaj, Monsignor Shuba, Eddie Blažo, Vladimir Bubrin, Michael Kolarčík.

Methodius was financed in the late 1900s by Bishop Josip Juraj Strossmayer of Djakovo in Croatia, my hometown before we immigrated to Canada.

No sooner had the Cyrillo-Methodian anniversary celebrations ended, we witnessed the beginning of the second session of the Second Vatican Council. This was when we first met three bishops from Slovakia, who apparently had a hard time getting permission from the communist authorities to attend the Council. They came to visit the Institute a few times, but on the quiet for fear of repercussions back home. It was no secret that the communists in Czechoslovakia opposed the establishment of the Slovak Institute in Rome. I remember the kindness shown by Bishop Andrew Grutka of Gary, Indiana. He bought a car to facilitate the transportation of the Slovak bishops to and from the Vatican. When the bishops departed, the Slovak Institute and our school inherited the black Ford Taunus.

Our teachers

Our teachers in Rome were mostly Italian-educated Slovak Salesian priests. Among them were some remarkable individuals who I believe had an impact on my intellectual development. Practically every one of them escaped from Slovakia in the late 1940s and early 1950s when the persecution of religion was the fiercest and most seminarians and all novitiates and schools of various religious orders were closed.

I especially remember Father Andrej Šandor, a prominent poet who wrote under the pen-name Gorazd Zvonicky, was always available to read our

attempts at creative writing and talk about our issues and problems. He would not mind if we lit a cigarette on our walks, even though we were too young to smoke and smoking was not allowed.

The other teacher that I have to mention is Father Augustin Nadasky. He was probably the best qualified as a teacher, a true pedagogue. He would assign topics for weekly compositions in Slovak, which he would correct and improve and then we would rewrite the final version in a special notebook. He selected one of my compositions for publication in the monthly "Hlasy z Rima," which I kept to this day as a memento. Needless to say, my parents were very proud of me and I

heard that Msgr. Shuba, the then pastor of the Slovak parish in Toronto, did not hold back his praise as well. With Nadasky's guidance we also started two student literary papers, one was called "Bernolak," named after the late 18th and early 19th century Slovak priest and linguist who first attempted to standardize the Slovak language, and the other was "Štepy" (Grafts – as in grafting young shoots into mature branches). Don Nadasky was hoping for a budding artist or two to surface, no doubt. He was an avid reader of "Kulturny život," a bold public affairs paper in communist Slovakia during the "thaw" of the mid 1960s, which he would share with us.

Continued on page 11

School Day Memories

The Institute of Sts. Cyril and Methodius in Rome has celebrated its 50th anniversary at the via Cassia site near the small town of La Storta just north of Rome. This has brought back memories for me of the early years of the Institute. I was one of six young fellows ranging in age from 10 to 19 years who were gathered up by Fr. Dragos from Canada and the U.S. in New York to sail to Italy on the ocean-liner, Vulcania, her last cross-Atlantic sail. The time was July, 1963. The Institute was located on the Via Appian Way not far from 'Quo Vadis' the famous little Church where Jesus is said to have appeared to Peter who asked the stranger, "Where are you going?" The new building was not yet finished at the via Cassia site and so the Institute had very humble beginnings in 1961 in a small building belonging to the Italian Salesians at the Catacombs of San Callisto on the Via Appia Antica.

Interestingly enough, two events from the first few months are very strong in my memory that really have little to do with the school itself. One was the return of the relics of St. Cyril to the Basilica of St. Clement, November 17, 1963. I was thirteen years old and I remember our whole school (numbering about forty, teachers and students) joining the gathering of so many Slovaks at the Church. There was a solemn procession with Pope Paul VI. I felt from the singing and festive procession that this was a big event for the Slovaks.

Only much later would I understand why that day was so important. In fact, some seventeen years later, after I was ordained a priest, I met an Irish Dominican who lived in Rome and was visiting Winnipeg for a scholarly convention. When he told me he worked for the Basilica of St. Clement, I immediately told him proudly that I was in the Basilica in 1963 when they returned the lost relics of St. Cyril. He was silent for twenty seconds and then said, "I am the one who found them." It was none other than Fr. Leonard Boyle, the Medievalist who traced the

remains of St. Cyril from their removal during the Napoleonic siege of Rome to a castle on the Adriatic coast. Fr. Boyle himself is now buried in the Basilica on the middle level, where there had been an altar that housed the original urn containing St. Cyril's bones.

Another memory focuses in the old school. It was only four days after the events in San Clemente. It was early evening in November and we were all doing our homework in the study hall. Fr. Mikus came in and announced that President J.F. Kennedy had been assassinated. We all left the study hall and walked outside somberly to the little chapel and we prayed.

We moved to the brand new building with paint still wet on the via Cassia in the early months of 1964. It was a splendid building with marble floors and all the beds, cupboards, desks and washrooms were so clean. Everything smelled great. The landscaping wasn't finished, however, but we did

have a fine soccer field, and a paved basketball and volleyball court outside. By the time I had left in 1968, the grounds flourished with trees, all sorts of plants and flowers and even a grape vine.

But I do in fact have some great memories also of the school itself and of the education that took place within its walls. The first would be the care Fr. Nadasky took that we learn to write. It happened to be Slovak, but those little assignments that we had to do every other week taught me how to think and to write, how to be critical and to clarify, how to be ambiguous when necessary, and how to know your limits. That was teaching at its best. I myself taught English and Religion at a Jesuit school in Winnipeg, and one of the assignments I would never let go of was for every student to compose some type of writing that we were reading about, hand it in on Friday and I would have them all corrected by Monday. Other teachers thought I was crazy to give so many assignments that I would

have to correct over the weekend.

There were about forty of us students at the ustav, divided into small classes taught by Salesians. The resources available were very limited, but when I look back on the curriculum presented to us, I am amazed. In 1967, my last year at the Institute, we had a course on cinematography. The text book was in Italian but of the latest cinematographic techniques involving camera, lighting, angles and movements. That one course taught me a great deal how to evaluate critically what you see, and it gave me a taste for beauty. Even to this day I cannot watch a film without asking myself at some point, "what is the camera doing here?" I remember two films we all went to see in light of their cinematographic value - the Gospel of St. Matthew by Paolo Pasolini, and the Sound of Music.

Perhaps I can conclude this reminiscing of memories from the Institute by recalling my

appointment with the registrar at the University of Guelph in 1969. He wanted to evaluate my diploma from the Slovak Institute in Rome in order to assess my application for undergraduate studies at the University. Apparently he could not believe the broad curriculum which my four year transcripts indicated. Six languages, math/algebra/geometry, physics, chemistry, along with music, religion, history, art, geography. So he wanted to interview me to see if I really had studied all these areas. I was nervous. Well I must have said something right in the interview. I was accepted into the university and managed to complete the Honours B.A. in Guelph, then three years later I went on for a Master of Divinity in Toronto, then ultimately the Licentiate and Doctorate in Sacred Scripture in Rome. I'm glad that interview went well.

Michael Kolarcik, S.J.
Alumnus Institute of Sts. Cyril and Methodius, Rome
Associate Professor, Regis College, Toronto, Ontario

REMEMBERING...

Continued from page 10

Other good teachers were Father Andrej Pauliny, a gifted graphic artist, and father Štefan Zachar a musician, though these two were not at the school for very long.

The other education worth mentioning were the regular encounters with some of the most prominent Slovaks abroad at that time. The visitors to the Institute and the resident priests were a veritable "Who's Who" of the Slovak diaspora. While we were declining nouns and conjugating verbs, in another part of the building (the new location on via Cassia) biblical scholars, Msgr. Botek and Msgr. Vrablec, were preparing a modern Slovak translation of the New

Testament. Msgr. Štefan Nahalka, the former secretary to the martyred Slovak Bishop Jan Vojtašák, was the Institute's first rector. Professor and historian Milan D'urica from the University of Padua was a frequent visitor, and I remember meeting the poets Rudolf Dilong and Mikulaš Šprinc, the politician Ferdinand Ďurčanský, the artist Jozef Cincik, among many others. Slovak missionaries would also visit. But what left the most lasting impression, were the encounters with real modern-day heroes: men who were ordained priests secretly in Slovakia and escaped before they were discovered by the communists, priests who unbeknownst to us were bishops but ordained underground in Slovakia to keep the persecuted Church alive. Looking back, I think that I am more impressed

with their courage now than I was then. Although there were low moments, especially when the school was temporarily housed in the old previously abandoned building close to the catacombs outside of the Roman walls on via Appia Antica, when the food got sparse and boring, when the lessons got hard and the restrictions seemingly unreasonable, there was never a shortage of camaraderie, humour and boys' pranks.

We reminisce about these with fondness when we get together with our former "Roman" schoolmates here in Canada and occasionally also in Europe.

Looking back from Canada

When I returned to Canada in 1967 to continue my education at home, I have to admit

that my choice to study languages and literatures was not accidental. I left Rome with a passion for the subjects, including Slovak and comparative literature, and I went on to obtain a doctorate in Slavic Studies at the University of Toronto. It seems that in my case what had been grafted in Rome took root. Similarly, the languages I picked up while at the Institute often made my resume stand out and lead to job interviews I never expected.

After I left Rome in 1967, I returned for a couple of visits to the school as a single man, then with my wife and my parents. On that visit we met Father Dragoš who had by then taken permanent residence at the Institute caring mostly for the garden and the grapevine canopy that winds around the back part of the Institute

grounds. On my last visit in the spring of 2005, this time with my daughter who was studying in Europe at the time, the school had closed down and the Institute was renamed the Pontifical Slovak College of Sts. Cyril and Methodius, still a gathering place for Slovaks visitors to Rome, but now primarily a residence for Slovak priests furthering their education.

In the scheme of things, four years was not a long time, but they were the Institute's and the school's seminal years, whose history merits being remembered and documented.

Vladimir Bubrin
Alumnus Institute of Sts. Cyril and Methodius, Rome
Justice of the Peace, Toronto, Ontario

Policajt dvihne telefón.

- Kto volá?
- Prosím vás, prosím vás pomôžte mi, do bytu mi vošla mačka!
- A to nám kvôli takej blbosti voláte. A kto volá?
- Papagáj!

Dvaja rytieri tiahnu na krížovú výpravu a jeden z nich, ktorý má hrozne škaredú ženu hovorí druhému:
- Keď som odchádzal, dal som svojej starej pás cudnosti.
- Ale veď to snáď ani nie je treba.
- Nevadí, keď sa vrátim domov, poviem jej, že som stratil kľúč.

Príde roztrasený dedko ku stánku so zmrzlinou a povie:
- Prosím si zmrzlinu.
- Dobré, ale akú?
- To je jedno, aj tak mi spadne.

Na Záhorí v reštaurácii:
- Tak čo to bude?
- Prosím si jeden čaj.
- Obvyčajný alebo bez rumu?

Ide červená čiapka za babkou. Kráča si po lese a naraz spoza kríka na ňu zvolá

vlk: - Červená čiapka, čože máš v tom košíčku?
A ona mu na to: - Chlieb, maslo, syry, mlieko...
Vlk: - A toaletný papier tam nemáš?

Bavia sa dvaja pri pivku.
- Tak ti prídem predčasne zo služobky, vrazím do bytu, otvorím skriňu - nič. Pozriem pod posteľ - nič. Otvorím chladničku - nič.
- A čo na to manželka? - pýta sa druhý.
- Aká manželka? Ja som slobodný. Ale vykradli mi byt!

V škole sa učiteľka pýta žiakov kde pracujú ich otcovia.
- Jožko, kde pracuje tvoj otec?
- Mój otec je stomatólogom v agrárnej spoločnosti.
- Hovor zrozumiteľnejšie.
- Opravuje zuby na hrabliach.

Slovenské porekadlo: V závode na spracovanie obilia riadenom nadprirodzenou bytosťou je nízka produktivita práce vyvážená úplnou spoľahlivosťou.
(Božie mlyny melú pomaly, ale isto.)

Po tenisovom zápase sa prezliekajú v šatni dvaja kamaráti. Jeden vidí druhého, ako si oblieka čierny podväzkový pás. "Ty, čo to nosíš oblečené?" "Ale, ani sa nepýtaj. To musím nosiť odvtedy, čo to moja žena našla v našom aute."

Dedko, ty si sa kedy prvýkrát bozkával? "Oj, to bolo dávno, vnúčik mój. Ešte na vojne." "A s kým?" "S kým, s kým? Na vojne si vojak nevyberá!"

"Ahoj, ja som tvoja nová suseda. Mám chuť celý večer tancovať, piť a flámovat. Nemáš čas?" "Jasné, že mám." "Super! A postrážiš mi psa?"

Jedenáste Božie prikázanie: Cti syna svojho, aby ťa nevyhodil z domu tvojho.

Manželka počas hádky s manželom vykrikuje: "Bola som to ja pekná hlupaňa, keď som si ťa vzala!" "To je lož," ironizuje muž, "pekná si nikdy nebola!"

Príde policajt do papiernictva a pýta si pero na veľké písmená. Predavačka mu odpovie, že

majú perá červené, zelené, ale na veľké písmená nemajú. Na druhý deň príde iný policajt a pýta si bodkovaný papier. Predavačka mu ponúka lina-jkový, kockovaný, ale bodkovaný nemá. Na tretí deň príde náčelník policajtov. Predavačka mu vysvetľuje, že niečo nie je v poriadku s jeho podriadenými. A on odpovie: "Preverím to, ale keď už som tu, nemáte glóbus Európy?"

Sťažuje sa muž psychiatrovi:
- Pán doktor, moja žena si myslí, že som blázon, pretože mám rád klobásy.
- To je nezmysel, - odpovie psychiater, - ja mám tiež rád klobásy.
- Vážne?! Tak to musíte vidieť moju zbierku. Mám ich tisíce...!

Manželka hovorí:
- Kura a štrúdla mi idú najlepšie. Manžel následne na to otvorí hrniec a pýta sa:
- A toto je ktoré z nich?

Jeden sa pýta druhého:
- Čo by ste chceli radšej. 100 000 korún alebo 5 dcér?
- 5 dcér.

- A prečo?
- Lebo ich mám teraz 8.
Blondínka sa pýta na ulici:
- Pane, prosím vás, koľko je hodín?
- Je štvrt' na štyri.
Blondínka len krúti očami a hovorí: - Viete, to je divné. Pýtam sa na to celý deň a vždy dostanem inú odpoveď.

Kolegovia v práci:
- Som hladný. Tu máš 50 Sk, skoč prosím ťa do obchodu a kúp mi 20 dkg šunky. Ak nebudú mať šunku, tak mi kúp niečo iné. Kolega sa o polhodinku vráti a vraví:
- Šunku nemali, tak som ti kúpil 10 päťkorunových známok.

Učiteľka v škole na výtvarnej výchove zadala úlohu, aby deti nakreslili, ako si predstavujú koniec sveta. Pri kontrole výkresov u Dezidera našla nakreslené len dve bodky. Dežo to vysvetlil tak:
Mám tri sestry, každý mesiac si značia do kalendára bodku. Keď tam minulý mesiac boli len dve, matka skríkla:
- Koniec sveta!

INTERNATIONAL TRAVEL

OUR NEW ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

POLISH AIRLINES
LOT
A STAR ALLIANCE MEMBER

International Travel provides travel service to individuals, groups and corporation within Canada, USA, Europe and the World. Our services include consulting and booking of flights, cruises, hotels, all-inclusive packages, travel medical insurance, car rental and parcels sending to Slovakia and Czech Republic.

Call us for our special prices with LOT Polish Airlines for seniors, students and children.

Excellent service on their new Boeing 787 Dreamliner in 3 categories: economy, premium economy and business class.
Good connecting flights to Prague, Vienna, Budapest, etc.
It is not too early to book your tickets for Summer 2014 to lock today's price.

Agatha Rondzik
416-922-7775

Julia Rottko
905-990-0961

Tatiana Jantoška
416 - 626 - 9779

OUR NEW ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

Zatelefonujte, alebo pošlite E-Mail : agatha@intertravel.ca alebo intertravel@rogers.com
International Travel 600 Sherburne St. Suite 301 Toronto ON M4X 1W4

Tel.: 416 - 922 7775, Fax: 416 - 9229043, Cell: 416 - 939 - 6118 Toll Free: 1- 877 - 922 8775

Od roku 1983

SLOVAK TRANSLATIONS

Mgr. Eva Brejová Oficiálne preklady, tlmočenie, sekretárske služby Translator-Interpreter-Secretary www.evabeva.com
slovaktranslations@evabeva.com (416) 762 8223

Prevoz na Slovensko

20 ROKOV SKÚSENOSTÍ

PREVOZ NA SLOVENSKO *za bezkonkurenčnú cenu*

Ochotne Vám prevezieme v kontajneroch na Slovensko vaše autá, stroje, nábytok, či iné veci.

Sme tu pre Vás už 20 rokov.

ACCUSONIC Corp., Toronto - BS Acoustic, s.r.o., Slovensko
(905) 940 9820 e-mail: accusonic@rogers.com

Objednávka na predplatné/Subscription Form

1 rok \$75.00 do Kanady/1 Year \$75.00 in Canada
(\$100.00 do Spojených štátov/United States - \$100.00 ~ \$140.00 do iných krajín/Other countries - \$140.00)

Osobné predplatné na/Personal Subscription

• 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____
Adresa/Address _____
Mesto/City _____ Provinciac/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____
Telefón/Telephone _____ E-mail _____
(Pre vnútornú korešpondenciu / For internal correspondence only)

Predplatné ako dar na/Gift Subscription

• 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____
Adresa/Address _____
Mesto/City _____ Provinciac/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Prikladám sumu/ Enclosed is the sum of \$ _____ (Vystavte šek na Kanadský Slovák)/ (Cheque payable to The Canadian Slovak)
Pošlite na adresu/Mail to Kanadský Slovák, 259 Traders Blvd. East, Suite 6, Mississauga ON L4Z 2E5

Freedom's Gate

NOT JUST A MEMOIR ABOUT A SLOVAK FREEDOM FIGHTER –

It's a love story. It's a war story. It's a story about fighting for Slovakia's freedom. This beautifully written 8 ½ x 11 - 427 page book – loaded with 310 color photos and 100 black and whites - is a story about WWII, espionage, and the triumph of love.

The memoir chronicles John Kulhan's life from Hitler's invasion of Europe in 1939, the Cold War, and his family's involvement in the Canonization of the 1st Saint of the Millenium in 2000.

A MUST READ FOR ALL THOSE OF SLOVAK DESCENT!!!!

"This book makes a great gift"

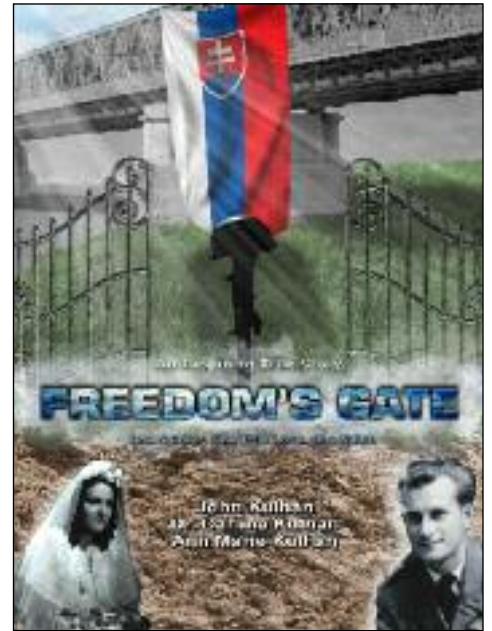
Holiday Sale - \$5 off soft cover book (reg. \$44.99) + tax + S&H

E-books also available at \$15.99.

ORDER on our website – credit cards accepted FREEDOMSGATESTORY.COM

Or send check or money order (plus \$29.99 S&H) to:

Freedom's Gate LLC
32 Harney Road
Scarsdale, New York 10583
U.S.A.

**Space for
your private
or business
card**

\$300 per year

**Miesto
pre vašu
osobnú
či firemnú
kartu**

\$ 300- za rok

Liba's BAR & GRILL

SLOVENSKÁ REŠTAURÁCIA

Liba's Bar & Grill

Licensed under LLBO

Tel.: (416) 255 - 3179

448 Browns Line, Etobicoke, Ontario
(corner of Browns Line and Horner)
www.libasbarandgrill.com

Bus: 519 741-1400
Res: 519 725-7718
Fax: 519 741-5282

www.teamrealtykw.com

186 Victoria St. S., (at Park St.)
Kitchener, Ontario N2G 2B9

CYRIL DZIAK
Sales Representative

UNLIMITED RENO INC.

Peter M. Jakabek

14 Princess of Wales Court
Toronto, Ontario, M9B 6H5
Te.: (416) 237 1570
Cell: (416) 571 7704
Fax: (416) 239 7984

16 Spinnaker Way
Unit 4
Concord Ontario
L4K 2T8

www.falconhitec.com
falconhitec@rogers.com

t. 905 669 8188
f. 905 669 8189

BLUE WATER MECHANICAL SERVICES INC.
PLUMBING - HEATING - BOILERS - DRAINS
BACK FLOW PREVENTERS - AIR CONDITIONING

Mike Marian Masar
MASTER PLUMBER

24 HOUR SERVICE

TEL.: (905) 469 1236 FAX: (905) 469 1174

2083 Seafare Drive, Oakville, Ontario, L6L 1P5
plumber@bwm-services.com
www.plumberservice.com

Foil Stamping
Foil Embossing
Blind Embossing
Debossing
Die Cutting
Multi level Foil Embossing
Multi level Blind Embossing
Letter Press and Offset Printing

A-Z Printers Ltd.
61 - 556 Edward Avenue
Richmond Hill, Ontario
L4C 9Y5
Tel.: (905) 780 - 8680
Fax: (905) 780 - 8682

Karol Andrassy
info@azprinters.com

Car and Truck Rentals/Sales

Available 24 hrs / 7 days a week

TOMAS BLEHO
Customer Service Representative

1510 Speers Road
Oakville, Ontario
L6L 2X7
Tel: (905) 827-2243
Fax: (905) 827-2368
hojcars@gmail.com

DR. JOHN M. KOVALCIK DENTIST

3843 Bloor St. W.,
Islington, Ontario
M9B 1K9
(West of Six Points)

Telephone
(416) 239-4393

OLEJAR architect Inc.

olejar@rogers.com
tel: 519-774-4193

- building design & feasibility studies
- building permit sets, working drawings
- commercial, institutional & residential

Architect's services in Canada, ON & Slovakia

Sharing The Joy
Of Music

Soundscape Studios Music Lessons For

Children & Adults
Guitar Trumpet
Bass Trombone
Violin Tuba
Saxophone Keyboards

**Musical Entertainment
For Every Occasion By
Miro**
416 543 9171
mirol@sympatico.ca

NEW LOOK MOVING & DELIVERY SERVICES

GARBAGE REMOVAL

Garbage & Basement Clean Up
Cell: 416 - 277 - 6415 * Errol
Tel.: 416 - 743 - 6831
newlookmovers1@hotmail.com

**Space for
Your
Advertising**

Our Boys in the NHL

	Team	pos	GP	G	A	Pts
Marian Hossa	CHI	R	36	14	20	34
Paul Stastny *	COL	C	35	11	13	24
Andrej Sekera	CAR	D	36	7	13	20
Zdeno Chara	BOS	D	38	9	8	17
Tomáš Tatar	DET	L	32	7	8	15
Marian Gaborik	CLB	R	18	5	7	12
Richard Panik	TBL	R	31	2	9	11
Michal Handzus	CHI	C	24	4	6	10
Tomáš Kopecky	FLA	R	34	3	5	8
Tomáš Jurčo	DET	R	6	2	1	3
Andrej Meszároš	PHI	D	18	1	2	3
Lubo Višňovský	NYI	D	8	1	2	3
Martin Marinčin	EDM	D	3	0	0	0

Goalies		Sav.%	GAA
Jaroslav Halak	STL	.907	2.40
Peter Budaj	MTL	.928	1.94

*Canadian-born, USA citizen of Slovak origin

Notes

Marian Gaborik's return to active duty after missing seventeen games with a strained knee lasted less than one period. In his first game back in the Columbus lineup the speedy Slovak fractured his collarbone in the first period of the Dec. 21 game against Philadelphia. Just after letting go a shot he got crunched between Flyers players Braydon Coburn and Zac Rinaldo. In a strange twist of fate, team mate Nick Foligno picked up the rebound and scored, giving Gaborik an assist on the play. The Blue Jackets announced he will be out indefinitely.

Lubmir Visnovsky's return to active duty with the New York Islanders is still undetermined following his concussion suffered on October 20th.

Paul Stastny of the Colorado Avalanche broke his scoreless nine game streak with a four point night against the Dallas Stars on December 17th scoring two goals and assisting on two more. The son of Slovak hockey legend Peter Štastny was named first star of the game and is the top scorer for the Colorado team.

Martian Hossa currently leads the entire NHL in stolen pucks, not by shoplifting but by stealing them from his opponents' sticks during games. So far this season he has stolen the puck from opposing players 47 times, three more times than Pavel Datsyuk of Detroit. Slovak Andrej Sekera of Carolina is in fifth place with 39 steals.

Slovak Peter Bondra's Washington Capitals club record for most power play goals (137) was broken by Alexander Ovechkin in the 6-5 victory over the Tampa Bay Lightning. The talented Russian scored his 137th and 138th powerplay goals as well as two more even strength goals in the game, achieving the fourteenth hat trick of his career. In an ironic turn of fate, it was a Slovak, Richard Panik, who made Ovechkin's achievement possible that night; Panik was assessed a five minute penalty for hitting Capitals defenseman Karl Alzner from behind. Ovechkin scored both goals while Panik was in the penalty box.

The former star Bondra and current star Ovechkin conversed and joked for several minutes over the telephone after the game. "What took you so long?" asked the Slovak. Bondra continues to hold the Capitals team records in goals (472), points (825), game-winning goals (73), short-handed goals (32) and hat tricks (19).

Two More Dreams Come Alive

On Wednesday, December 4th, the invitation came – the one he had been waiting for since he laced on his first pair of skates in Kosice, almost two decades ago. Twenty-one year old Martin Marinčin was NHL bound!

Even the elements could not prevent Marinčin from heeding the call, although they tried. He did not make it to practice Thursday morning in Edmonton because of weather/flight problems, but he didn't miss a beat in his first NHL game. In fact, he fit in so well, he logged as much ice time as veteran Nick Schultz. In addition to his even strength shifts, he got some power play time and some penalty-kill work; pretty impressive performance for a rookie stepping on the ice without even a single practice with his team.

Tomáš Jurčo received his much awaited call up when the Detroit Red Wings were left shorthanded after Justin Abdelkader sustained a concussion in the game against Pittsburgh on December 14th. The 20 year old from Košice played his first NHL game on a line with superstars Daniel Alfredsson and Pavel Datsyuk. Unfortunately, the Red Wings lost 3 – 0 to Tampa Bay. In his second ever NHL game, Jurčo scored his first NHL goal in Detroit's 5-2 loss to the Anaheim Ducks.

Jurčo has had a meteoric career in North America so far. As a junior, he won the Memorial Cup with the St. John Sea Dogs in 2011 and then the Calder Cup with the AHL's Grand Rapids Griffins in 2013.

Our Boys in the KHL

Šatan's return to the Bratislava lineup on Sunday, December 8th, produced a sigh of relief and raised hopes for Slovan fans, the most ardent in the KHL. After an absence of several months, Šatan showed no signs of rust as he scored two consecutive goals in the second period to lift the team out of a first period quagmire. Lokomotiv led 2 – 0 after the first period, but the charge initiated by the Topolcany native resulted in an eventual 5 – 3

victory for the Belasi.

Perhaps "Belasi", ("Sky Blues" - the usual nickname of the Bratislava team) is not the appropriate moniker in this instance. For this game, the Slovan Bratislava players donned purple jerseys with the words HOPE for CHILDREN emblazoned on them in support of children with cancer. The club also made a donation of 10,000 Euros to the children's oncology hospital wards.

Peter Podhradský was

named defenceman of the week in the KHL at the start of December. It was the second time this season - he had also won the award in October. The Bratislava native plays for the Ukrainian team Donbas Donetsk; he will no doubt see action as part of Team Slovakia at the Sochi Olympics and at the IIHF World Championships in May.

Tichomir Miko

Slovakia at the Junior Worlds

Slovakia trumpeted its arrival at the IIHF World Championships in Sweden with a 9-2 rout over Germany in its opening game of the tournament.

The win, at the Isstadion in Malmö, moves Slovakia a step closer to the playoffs as the teams that finish last in each of the two groups square off for a best two-of-three relegation series while the top eight teams play elimination playoff games after the New Year. Germany must now win over Canada or USA or the Czech Republic to gain even a remote chance of surpassing Slovakia in the standings of Group A. Group B consists of Russia, Switzerland, Finland, Norway, and host Sweden.

Team Slovakia was powered by the top line of Milan Kolena (two goals, one assist), Martin Reway (two goals, two assists), and David Griger (four assists). They opened the scoring at 3:33 when captain Kolena nudged his rebound past German goalie Marvin Cüpper just 13 seconds into the game's first power play. The Slovaks celebrated exuberantly, fully aware the early lead in a pivotal game was crucial for success. Marko Dano made it 2-0 at 12:38 and David Griger closed out the scoring of the first period when he snapped a nice one-timer over the shoulder of Cüpper, again on the power play. The Germans were unable to mount any offence, recording only one shot in the opening 20 minutes.

The Slovaks made it 4-0 early

in the second period when Dano was again left alone at Cüpper's crease, but Germany came right back with a quick score of its own. Two more goals from the Slovaks put the game out of reach and Cüpper was replaced by backup Patrick Klein. Germany got one goal back in the third, but the Slovaks struck for two more goals soon after. Stanislav Horansky got the final goal with just under three minutes remaining.

Slovakia's second game at these championships was against the USA, a formidable opponent (in physical size and skill), a strong contender for the gold medal. The Americans scored three times in the first period, all goals executed while a Slovak was sitting in the penalty box. The outcome of the game appeared to be all but decided but the Slovaks bounced back in the second period, took control of the game and scored two goals of their own while shutting their net to Team USA marksmen. In the final period, penalties again took their toll on the Slovak team, resulting in a 6-3 victory for Team USA. "It's hard to win a game when they score almost every time they get a power play," Martin Reway conceded. All of Slovakia's offence came from the top line of Reway (two goals), Milan Kolena (one goal, one assist), and David Griger (two assists). That threesome has now accounted for seven of the team's 12 goals and 17 of the 31 scoring points so far this tournament.

A team is allowed to carry 23 players on its roster at the World Championships. Sixteen members of Team Slovakia are from the Orange team that plays 20 games in the ExtraLiga as preparation for these championships. This year the team has added only one Slovak junior playing in North America, Martin Reway from the Gatineau Olympiques. Slovan Bratislava of the KHL has loaned two players of junior age, forward Marko Dano and goalie Denis Godla while ExtraLiga team Banska Bystrica has loaned forward Mario Lunter. David Griger and Martin Keckes play for HC Karlovy Vary of the Czech League and Peter Cehlarik is playing for Lukea HF of the top Swedish League. It is the most European team in years, and so far coach Ernest Bokros' combinations have worked very well – while playing in the ExtraLiga, the young Orange team stole seven victories against the senior teams.

Slovakia has two games remaining in the preliminary round robin – against Canada and the Czech Republic. Slovakia stands in good position to advance to the quarterfinals after its decisive defeat of Germany. The first quarterfinal game for Slovakia will be for Slovakia will be on January 2nd. The semi-finals of the tournament will take place on January fourth, with medal games on January 5th.

Tichomir Miko

Sport Shorts

Slovak boxer Tomáš "The Kid" Kovács lost his challenge for the WBA and IBA light-heavyweight crown to defending champion Beibut Shumenov of Kazakhstan. It was the 36 year old Galanta native's first loss in the ring since turning professional 23 matches ago. On December 5th, the Good Angels of Kosice spoiled Beretta Familia Schio's unbeaten streak by defeating the Italians 67-57 in Group A of the Women's Basketball EuroLeague. Good Angel forwards Plenette Pierson and Farhiya Abdi combined for 35 points to lead the team to the win away from home.

On December 18th, Kosice Basketball fans set a new regular season attendance record when they gathered at the Steel Arena to watch the match between their beloved Good Angels and Tango Bourges of France. Unfortunately, the near sell-out crowd of 8,597 saw the Angels go down 77-61 to Bourges.

The 2013 Zlatý Pedál (Golden Pedal) Awards were held at the Holiday Inn Bratislava on December 29th. It came as no surprise that

Peter Sagan, the 23 year old from Zilina won best Slovak cyclist of the year, but he did surprise everyone by joining renown Slovak operatic tenor Miroslav Dvorsky in a rendition of "O Sole Mio". One of Sagan's race jerseys, signed by all the top current Slovak cyclists was put on the auction block to raise money for charity. Sagan again surprised everyone by proffering a generous bid of 10,000 Euros and bringing the auction to a speedy end.

Peter Sagan is one of many world class cyclists who will take part in the four day races around Dubai in the United Arab Emirates. According to cyclingnews.com, Fabian Cancellara, Mark Cavendish and Marcell Kittel will also make an appearance on the roads along the Persian Gulf. The races will begin on Wednesday, February 5th with a ten kilometre time trial among the skyscrapers of the downtown area. The final 124 km stage will take the racers past the two tallest buildings in the world, the Burj Al Arab and the Burj Khalifa.

Tichomir Miko

The centre of the Empire

Bratislava's advantageous location on the banks of the Danube, and its close proximity to Vienna and Budapest, has made it one of the most important cities in central Europe for hundreds of years, especially during the period of the Austro-Hungarian Empire.

Indeed, the single most significant period in Bratislava's history was from 1563-1830, when it became the coronation city of the Hungarian Kingdom. At the time, Bratislava was a well-developed, multilingual city, with a population comprised of majority of Germans and solid minorities of Hungarians and Slovaks. Society was divided into several classes: the upper aristocratic class provided the secular and ecclesiastical authorities, but the middle and lower classes remained strong, comprised as they were by the craftsmen and merchants crucial to the city's business development, as well as servants and manual labourers. There were many job opportunities in Bratislava, and in local vineyards, and it attracted workers from far and wide.

CAPITAL OF THE EMPIRE

Bratislava's fame rapidly grew after the Battle of Mohács in 1526, when Sultan Suleiman I defeated King Louis II of Hungary. In the aftermath of the battle, the Ottoman army occupied the Hungarian capital Buda as well as the primary coronation city of the Empire, Székesfehérvár. In 1543, the displaced rulers of a newly-founded empire turned to Bratislava to be its capital. It was besieged by Ottomans, but never conquered. In 1563, the new King Maximilian II became the first

Hungarian monarch to be crowned in St Martin's Cathedral in Bratislava, and the church would continue to serve the same function for almost 300 years. Even today, it still has a 300kg gilded copy of St Stephen's crown (the Holy Crown of Hungary) at the top of

its cathedral tower.

After the era of coronations in Bratislava ended, the crown jewels were moved from the city. At the moment, the original crown is in Hungary, while Bratislava has only a copy. The gothic cathedral is now one of the most popular sights on the Bratislava tourist trail, and contains numerous fascinating artefacts in its main building and catacombs. There is a permanent exhibition of relics and liturgical objects that were once used in the coronation ceremonies, as well as a list on the cathedral wall of the 19 monarchs – ten kings, one queen and eight consorts – who were crowned here.

MARIA THERESA

The only queen on the list is, of course, Maria Theresa, who was crowned in 1741 and would become one of the most significant figures in central European history. Maria Theresa acceded to the throne after the death of her father, Charles III, and only after he had successfully campaigned for what became known as the Pragmatic Sanction of 1713, which allowed a female to inherit the possessions of the Habsburgs.

Although Maria Theresa took charge of the empire when it was still recovering from the plague epidemic of 1712, and her rule was blighted by conflicts in the region, including the war

of Austrian Succession (1740-48) and the Seven Years' War (1756-63), her influence over the empire was largely positive. Bratislava, in particular, underwent a period of significant economic and social improvement. "Maria Theresa is interesting for being an enlightened ruler; she made several appealing changes," said the historian Pavel Dvořák. "For example, she introduced compulsory school attendance and forbade torture."

JOURNEY TO HISTORY

These days, the royal history of Bratislava is best remembered by the annual coronation march through the city, which remains as close as possible to the route taken by the Hungarian monarchs on their coronation day. The new monarch would have led a parade on foot through the streets, via the Main Square and past Maximilian's fountain, which was placed there in 1572. The tour continued into the Franciscan Church, where the king or queen would confer on selected noblemen the prestigious Order of the Golden Spur. The procession would then proceed along Michalská Street towards Michael's Gate, where the monarch would climb aboard a waiting charger and gallop to the coronation mound on the banks of the Danube. He would wave his sword to the north, east, south and west, promising to defend his kingdom from all directions.

In those days, the route would have been covered by red canvas, which was torn down by citizens after the celebration.

Today's residents of Bratislava get to enjoy the festivities every year, in June, when actors play the parts of the courtiers and monarchs, dressed in period costume.

"I think it is good that Bratislava remembers its history," said Dvořák. "A lot of buildings from that era have been demolished, such as the towns' gates, and old buildings have been replaced by new ones. There were even plans to bring down Bratislava Castle during the first republic [1918-1939]. This is why it is very important to recall the glorious times of Bratislava."

*Discover Bratislava with Bratislava City Guide .
Carmen Virágová Regional News Slovak Spectator*

More Foreign Tourists Flocking to Slovakia

A total of 1.34 million foreigners used services of Slovak accommodation facilities in the first three quarters of the year, an annual rise of 10 percent, the Slovak Statistical Office has said. Foreign tourists are increasingly interested in visiting the

country and the Czechs are the biggest group of foreigners. Tourist numbers are expected to break the record of the pre-crisis year 2008 this year, according to tourist centres. Over 400,000 Czechs visited Slovakia this year, 1 pct more on the year, but they shortened their stays and so overnight stays dropped by nearly 2 percent in annual terms.

Growing tourist numbers raised sales of hotel and boarding house operators to EUR225m at the end of September, up 7.6 percent yr/yr. Three out of ten foreigners staying in Slovakia are Czechs, which experts attribute to above-standard relations between Czechs and Slovaks, no language barrier and the common history of the two

nations.

Winter holidays in Slovakia will, however, be more expensive for Czechs over the crown's big weakening to the euro following the central bank's interventions. Over the past year the Czech crown depreciated by around 9 percent to the euro which Slovakia introduced back in 2009.

Slovakia's tourism industry fell sharply in 2009, when the number of foreigners decreased by up to one quarter. Global economic crisis impacts and weakening of currencies of the neighbouring countries to the euro were the reasons behind the drop.

CTK

Thank you for supporting The Canadian Slovak Christmas 2013 special issue

Mary Ann (Hačková) Doucette
President, Canadian Slovak League

On behalf of the Board of Directors of the Canadian Slovak League (CSL), I wish to thank the advertisers, readers, Slovak churches and organizations as well as the executive officers and members of the CSL Branches and 1st District Assembly for supporting The Canadian

Slovak Christmas 2013 special issue. As in past years, this Christmas issue held true to the long-standing tradition of publishing stories and pictures that symbolize the 'true meaning of the Christmas season.'

In response to the annual pre-Christmas fundraising campaign, the supporters of The Canadian Slovak provided much-needed financial help by publishing Christmas greetings and donating generously to the newspaper's Under the Christmas Tree fund. And there was an increase in the number of subscriptions to the e-newspaper on the Kanadsky Slovak website. A special thank you is extended to Julius Behul, Editor-in-Chief, for producing this amazing issue and to the many writers who contributed their articles and photos. Also, sincere gratitude to Gabriela Latka, Administrator, for ensuring the newspaper was delivered to our homes, businesses, and churches.

In its 72nd year of publication The Canadian Slovak newspaper remains the only weekly Slovak newspaper on the North American continent. The newspaper is read in print and on the website by 1st, 2nd, and 3rd generation Slovak Canadians as well as Slovaks worldwide. However, its continued survival as a weekly newspaper depends on two things.

First, your financial support from advertising, subscriptions, and donations is needed throughout the year. The grants from Heritage Canada and the Office for Slovaks Living Abroad in Slovakia were reduced substantially and will continue to decline. As well, the recent Canada Post announcement about the new rates will have a negative impact on the newspaper's operations. As a result, financial help is needed from the Slovak Canadian Community to cover the gap between reduced revenues and increased expenses.

Second, please send your stories and photos of family gatherings and Slovak community events for publication in the print newspaper and on the website. Also, let us know if your local newspaper has published a story about Slovak Canadians in your community. Please e-mail your submissions to the Editor-in-Chief (editor@kanadskyslovak.ca) and the Website Administrator (administrator@kanadskyslovak.ca). Plus, Facebook users please 'Like' the Kanadský Slovák – The Canadian Slovak.

Let's work together to preserve the legacy of The Canadian Slovak newspaper for current and future generations of Slovaks in Canada.

Best wishes for a happy, healthy, and harmonious New Year 2014.

Notice of Correction: In the Christmas greetings from the Canadian Slovak League Board of Directors the former positions of the Vice President for Youth Activities (Tanya Chandik) and Auditor (Cyril Dziak) were published in error. Thank you for your understanding.

UNIGLOBE Enterprise Travel

Prague - Bratislava
from 1 990 CZK (return)

Sales period 15.11.2013 - 30.11.1013
Flights starting from 11. December 2013 - 29.3. 2014

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.) Toronto
Tel: 416 504 3800
blanka@premieregroup.com
dianab@premieregroup.com
Toll Free: 1 800 825 7577
Fax: 416 598 1311

MEMBER OF: Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

Price for return flight incl. taxes and fees

25 Years of Honesty, Integrity & Professional Service

Experience, Knowledge, Results you can count on!
E-mail: lubahenderson@sympatico.ca

Sylvia's Bakery

Burlington

Find us at local farmer's market
Dundas - St. Catharines - Welland - Niagara Falls
Port Colborne - Milton - Georgetown

(905) 616 - 0624

car one Car Rental

Traveling to **Slovakia?**
Try **CAR ONE** Car Rental!

Car Rental & Airport Transfer
Tel.: 011 421 907 70 92 91
www.carone.sk
Email: carone@carone.sk

Mississauga Grand

BANQUET & CONVENTION CENTRE

Mississauga's Most Central Location
Huronario and the 401

From the most intimate occasion to the grandest functions of up to 600 guests, our 20,000 square foot facility is ideal for large weddings, and can also be divided into 3 rooms for intimate gatherings. Our parking lot holds up to 650 vehicles and we are conveniently within walking distance of 3 major hotels.

Discover why others are raving about Mississauga Grand Banquet & Convention Centre. Call today and make your special occasion a most memorable one!

905-501-0043
www.mississaugagrand.com
35 Brunel Road, Mississauga